

Troms Arbeiderparti

Årsmøtesaker 2022

Innhold

Kapittel 1: SAMFERDSEL	5
SAK 1 FRA: Lavangen Arbeiderparti	5
Tillegg i Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 2.....	5
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.....	6
SAK 2 FRA: Senja Arbeiderparti	6
Fremdriften i planarbeidet og realisering av Nord-Norgebanen.....	6
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med sak 6.....	7
SAK 3 FRA: Senja Arbeiderparti	7
Skredsikring - Flakstadveien	7
Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.	8
SAK 4 FRA: Tjeldsund Arbeiderparti	8
Farled Tjeldsund og Hålogalandsveien	8
Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.	10
SAK 5 FRA: Tromsø Arbeiderparti	10
Troms AP må ruste opp FV 53 for å bidra til det grønne skifte.	10
Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.	11
SAK 6 FRA: Tromsø Arbeiderparti	11
Nord-Norgebanen	11
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med sak 2.....	12
SAK 7 FRA: Tromsø Arbeiderparti	12
Trygge fylkesveger.....	12
Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.	12
Kapittel 2: KLIMA OG MILJØ	13
SAK 8 FRA: Senja Arbeiderparti	13
Regional kystzoneplanlegging	13
Styrets forslag til vedtak: Ansees ivaretatt i eksisterende ordning.....	13
SAK 9 FRA: Tromsø Arbeiderparti	13
Klima og Miljø	13

Styrets forslag til vedtak: Det nedsettes i disse dager en energikommisjon som går gjennom saksområdet. Videre behandling og debatt om saken utsettes til energikommisjonen har levert sin innstilling.....	14
SAK 10 FRA: Tromsø Arbeiderparti.....	14
Kraftproduksjon i Norge	14
Styrets forslag til vedtak: Det nedsettes i disse dager en energikommisjon som går gjennom saksområdet. Videre behandling og debatt om saken utsettes til energikommisjonen har levert sin innstilling.....	15
Kapittel 3: Helse og omsorg.....	15
SAK 11 FRA: Harstad Arbeiderparti	15
Fastlegeordningen først!	15
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.....	15
SAK 12 FRA: Senja Arbeiderparti	16
Nasjonal satsning på velferdsteknologi	16
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.....	16
SAK 13 FRA: Senja Arbeiderparti	16
Sentrale ledere innenfor helse.....	16
Styrets forslag til vedtak: Forslaget avvises. Troms Arbeiderparti tar ikke stilling til arbeidstakeres bosted.....	17
SAK 14 FRA: Tromsø Arbeiderparti.....	17
Ivaretagelse av og støtte til landsdelens eneste regions- og universitetssykehus: UNN	17
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.....	18
SAK 15 FRA: Tromsø Arbeiderparti	18
Nytt psykiatrisk sykehus i Tromsø	18
Styrets forslag til vedtak: Forslaget til vedtak avvises. Troms Arbeiderparti tar ikke stilling til lokalisering av sykehuset.....	19
Kapittel 4: UTDANNING / SKOLE / ARBEIDSLIV	20
SAK 16 FRA: Balsfjord Arbeiderparti	20
Styrking av samers og kveners rett til språk.....	20
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag nr 19.....	21
SAK 17 FRA: Nordreisa Arbeiderparti.....	21
Hybler ved Nord-Troms vgs. Storslett.....	21
Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.	21
SAK 18: FRA: Nordreisa Arbeiderparti	21
Tilstandsrapport Nord-Troms Videregående Skole	21
Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.	21
SAK 19 FRA: Tromsø Arbeiderparti.....	21

Godt samisktilbud i skolen.....	21
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen, sees i sammenheng med forslag nr 16.....	22
SAK 20 FRA: Tromsø Arbeiderparti.....	22
Undervisning om rus og narkotika i ungdomsskole og videregående	22
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.....	23
Kapittel 5: NÆRING	24
SAK 21 FRA: Harstad Arbeiderparti	24
Aktiv boligpolitikk!	24
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Husbankens virkemidler bør endres, slik at det blir lettere for unge mennesker å fullfinansiere egen bolig. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag 23 og 25.	24
SAK 22 FRA: Harstad Arbeiderparti	24
Beskatning av oppdrettsnæringen – Verdifastsettelse av oppdrettskonsesjoner ved beregning av formueskatt – Statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 LS (2021–2022)) FORSLAG.....	24
Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti ber regjeringen vurdere de vedtatte reglene for verdifastsettelse av oppdrettskonsesjoner i lys av Hurdalsplattformens målsetting om å styrke rammevilkårene for de lokaleide oppdrettsselskapene.....	25
SAK 23 FRA: Kvæfjord Arbeiderparti.....	25
Boligpolitikk	25
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Husbankens virkemidler bør endres, slik at det blir lettere for unge mennesker å fullfinansiere egen bolig. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag 21 og 25.	27
SAK 24 FRA: Nordreisa Arbeiderparti.....	27
Tannlegesituasjonen i Nordreisa	27
Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.....	27
SAK 25 FRA: Senja Arbeiderparti	27
BOLIGPOLITIKK.....	27
Troms Arbeiderparti bør gå for en sterkere offentlig boligplanlegging.....	27
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Husbankens virkemidler bør endres, slik at det blir lettere for unge mennesker å fullfinansiere egen bolig. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag 21 og 23.	28
SAK 26 FRA: Senja Arbeiderparti	28
AREALPOLITIKK og DISTRIKTSUTVIKLING	28
Troms Arbeiderparti bør gå for en sterkere kommunal råderett og lokalt selvstyre	28
Styrets forslag til vedtak: Forslaget vedtas.	29
SAK 27 FRA: Senja Arbeiderparti	29
Havbruksutvalg	29

Styrets forslag til vedtak: Oversendes styret for vurdering.	29
SAK 28 FRA: Senja Arbeiderparti	30
Regionale utviklingsmidler (RUM)	30
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Ansees i stor grad ivaretatt i regjeringens politiske plattform. Oversendes redaksjonskomitéen.	30
SAK 29 FRA: Senja Arbeiderparti	30
Rettferdig finansiering av private barnehager.	30
Styrets forslag til vedtak: Oversendes styret. Ansees i all hovedsak ivaretatt i regjeringens politiske plattform.....	31
SAK 30 FRA: Tromsø Arbeiderparti.....	31
Energiforsyning er kritisk infrastruktur. Energiproduksjon, distribusjon og omsetning av energi må sikres i offentlig eierskap.....	31
Styrets forslag til vedtak: Det nedsettes i disse dager en energikommisjon som går gjennom saksområdet. Videre behandling og debatt om saken utsettes til energikommisjonen har levert sin innstilling.....	32
SAK 31 FRA: Tromsø Arbeiderparti.....	32
Verdiskapningen av ressursene i havet må bli i landsdelen.	32
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.....	32
Kapittel 6: DIVERSE	33
SAK 32 FRA: Balsfjord Arbeiderparti	33
Norge må skrive under Barnekonvensjonene tilleggsprotokoll nr. 3	33
Styrets forslag til vedtak: Troms Arbeiderparti viser til at saken er til behandling i Stortinget, og avventer de vurderinger og avveiiinger som gjøres der.	34
SAK 33 FRA: Samepolitisk forum Gaisi.....	34
Fosensaken.....	34
Styrets forslag til vedtak: Forslaget støttes.....	35
SAK 34 FRA: Nordreisa Arbeiderparti	35
Likebehandling i virkemiddelssonen Nord-Troms og Finnmark for distriktstilskudd	35
Styrets forslag til vedtak: Det legges fram ny distriktmelding i løpet av våren. Fylkerådet og fylkestingsgruppen følger opp i det videre arbeidet.....	35
SAK 35 FRA: Senja Arbeiderparti	36
VARSLING AV CIVIL BEREDSKAP!	36
Styrets forslag til vedtak: Oversendes Arbeiderpartiets justisfraksjon for vurdering.....	36
SAK 36 FRA: Tromsø Arbeiderparti.....	36
Redningsdykkerberedskap må være et nasjonalt ansvar.....	36
Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes Arbeiderpartiets justisfraksjon.	37
Sak 37 Innkommet forslag fra Lyngen Ap Økt øremerking av midler til endreomsorgen	37

	Forslag til vedtak fra styret: Arbeiderpartiets politikk er å sikre kommunal selvråderett, forslaget er i strid med dette prinsippet. Det vises for øvrig til Hurdalsplattformens mål om å utarbeide en egen opptrappingsplan for heltid og god bemanning i eldreomsorgen. Forslaget avvises.	38
Sak 38	AUF Stans handel i strid med folkeretten	38
	Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti støtter forslagens intensjon om rettferdig internasjonal handel, og anser internasjonale forpliktelser og etiske standarder tilstrekkelig ivaretatt gjennom Hurdalsplattformens formulering: Regjeringen vil arbeide for at flernasjonale handelsavtaler tar inn grunnleggende standarder og rettigheter basert på ILOs kjernekonvensjoner, som også kan bygges inn i globale handelsavtaler i regi av WTO. Dissens: Kristian Fagerli og Malin Bredal Woll ønsker forslaget oversendt redaksjonskomitéen.	39
Sak 39	AUF En petroleumpolitikk for 2020-tallet	39
	Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti mener at deler av forslaget kan ansees ivaretatt gjennom Hurdalsplattformens formuleringer. Ut over dette støtter Troms Arbeiderparti regjeringens mål om at petroleumsnæringen skal utvikles, ikke avvikles. Forslaget avvises.	41
Sak 40	AUF En solidarisk og sosialdemokratisk rusreform	41
	Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti viser til og støtter vedtaket i Arbeiderpartiets Landsmøte 2021 og til Hurdalsplattformen, og anser at ruspolitikken ivaretas på dette grunnlaget. Forslaget avvises.	43
Sak 41	AUF Senk stemmerettsalderen - styrk demokratiet	43
	Forslag til vedtak fra styret: Forslaget støttes.	44
Sak 42	AUF Bedre psykisk helse tilbud i Distriktet.	44
	Forslag til vedtak fra styret: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen...	45

Kapittel 1: SAMFERDSEL

SAK 1 FRA: Lavangen Arbeiderparti

Tillegg i Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 2.

Forslag:

1. Det kan gis dispensasjon for nyttekjøring med traktor/ATV på barmark på opparbeidet skogsvei i utmark for grunneier, eller den grunneier bemyndiger.
2. Det gis dispensasjon for begrenset ferdsel utenfor skogsvei for beskatning av skog.
3. Kommunen gir tillatelse, i henhold til gjeldende regelverk.

Begrunnelse:

Lovteksten som nå gjelder, hindrer utnytting av den ressurs skogen er. Antallet på de som lovlig kan bruke traktor/ATV på skogsveiene er synkende. Hvert femte gårdsbruk er lagt ned i perioden 2007-2017, ifølge Norges Bondelag.

Når ferdsel på skogsveiene er forbeholdt de få som fremdeles driver gårdsbruk, sier det seg selv at et forsvinnende lavt antall kan ta ut skog på barmark. I veilederen fra departementet sies det at det kan brukes scooter vinterstid for å ta ut skog, og denne «veiledningen» viser til fulle hvor fjern lovgiver er fra det virkelige liv.

Å ta ut brensel vinterstid med snøscooter som transport er lite hensiktsmessig.

Trestubber på 1-2 meter blir stående igjen, avhengig av snødybden. Og scooteren har ikke vinsj – så det skal alvorlig krefter til for å håndtere stokkene som er saget ned.

For ikke å snakke om hvordan det er å arbeide med motorsag og verneutstyr i djupsnøen!

Et annet forhold er ressursutnytting og strømpriser. Vi trenger den energien vi kan få av skogen, kanskje spesielt her nord med fyringssesong på 6-8 måneder i året.

Det er også verd å ta med seg at skogsveiene er laget i den hensikt at skogen skal kunne utnyttes. Skogsveiene er i hovedsak finansiert av et samarbeid mellom Stat og grunneierlag/veiforeninger.

Derfor mener Lavangen Arbeiderparti at det er nødvendig med lovendring av Lov om motorferdsel i utmark og håper årsmøtet i Troms Arbeiderparti kan stemme for vårt forslag.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.

SAK 2 FRA: Senja Arbeiderparti

Fremdriften i planarbeidet og realisering av Nord-Norgebanen.

Vi i Senja Arbeiderparti er fortsatt sterkt opptatt av realiseringen av Nord-Norgebanen.

Det er skrevet mye positivt om Nord-Norgesbanen i ulike program, hvor det blant annet står at Arbeiderpartiet er for utvikling av jernbane i Nord-Norge.

Det må også på plass et grundig beslutningsgrunnlag for Nord-Norgebanen i Nasjonal transportplan, som avklarer trase- og teknologivalg, klimaeffekt, kostnader og fremdrift, slik at vi bringer prosjektet fremover med mål om å realisere Nord-Norgebanen.

Senja Arbeiderparti ber årsmøtet i Troms Arbeiderparti komme med en uttalelse, markering om våre store forventninger for at planleggingen og realiseringen av Nord-Norge banen ikke blir inn evigheten.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med sak 6.

SAK 3   FRA: Senja Arbeiderparti

Skredsikring - Flakstadveien

Saken gjelder å få høyere prioritet for gjenstående rassikring på Fv243, en strekning fra Sifjordbotn til Flakstadvåg, kalt Flakstadveien.

På denne strekningen er det 4 store og farlige skredpunkter.

1. Sifjordbotn og Røynesbukta sikret i 2019. (Torskenpakken).
2. Kvænbukta. På folkemunne kalt Kvænræva.
3. Sifjordskaret.

På begge disse kan det gå store ras.

Flakstadveien ble åpnet i 1990. I Sifjordskaret har det gått 3 ras siden da.

I Kvænræva kom første ras i 2013. Et svært ras på 500 meters lengde og over 100 meters bredde feide fra toppen av Kvænen og tok all skog med seg fra lia ovenfor Fv243, helt på havet. Siden da har det gått 3 ras til på samme sted, pluss at det har vært mange stengninger p.g.a. rasfare.

På Vegvesenets prioriteringsliste over utbedringstiltak på Senja, står Flakstadveien som nr. 5 på lista. På Husøy, Senjahopen, Torsken og Svanelvmo – Sifjordbotn som kommer foran Flakstadveien, er utbedrings og sikringsarbeid allerede igangsatt.

Etter nåværende prioritering vil igangsetting med sikring av Flakstadveien først komme 2027.

Både sjømatklyngen Senja og Vegvesenet/fylke, har vektlagt fremkommeligheten for tungtransporten på Senjaveiene foran persontrafikken der det er stor fare for tap av menneskeliv pga. stor daglig gjennomfart av jobbpendlere og annen nødvendig gjennomfart. Flakstadvåg har et innbyggertall på 37 personer med smått og stort. 20 av disse er dagpendlere til og fra jobb, inkludert skolebuss og bringing og henting i barnehage.

Posten skal også fram daglig, og folk skal til lege eller utføre andre nødvendige ærend. I Flakstadvåg Laks A/S med havn for servicebåter, er det 35 til 45 personer som pendler til jobb daglig.

Til sammen gir dette en frekvens på 130 dagpendlere, her ikke medregnet transportører og annen nødvendig trafikk.

Flakstadveien er desidert den tyngst belastede pendlerveien der 2 stor skredpunkter må passeres.

Bygdelagene på Grunnfarnes, Medby, Sifjord og Flakstadvåg vil derfor be Senja Arbeiderparti via sine kontakter være behjelpelig med å løfte disse 2 skredpunktene på Flakstadveien - Kvænbukta og Sifjordskaret – opp på høyere prioritert plass, og medvirke til at disse kostnadsberegnes snarest slik at sikringsarbeidet kan komme i gang før 2027.

På forhånd takk for hjelpen.

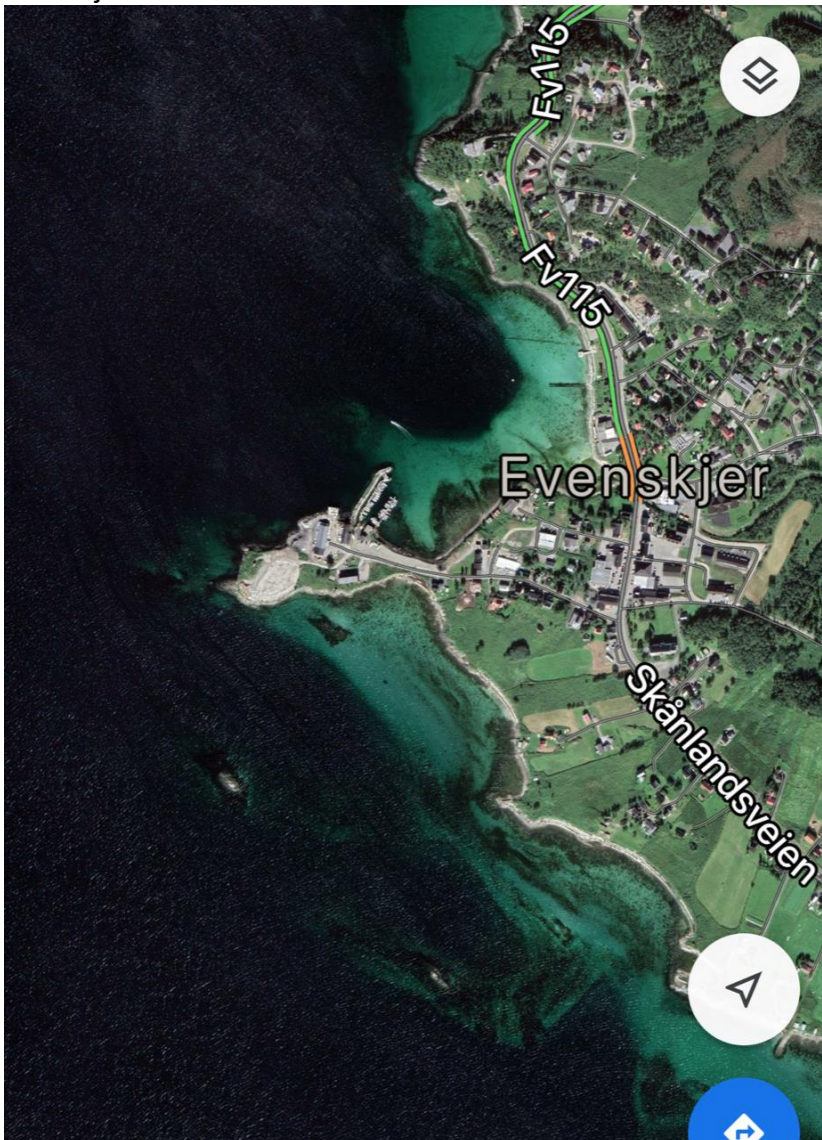
For Bygdelaget og Flakstadvåg Laks A/S
Med hilsen
Thorbjørn Flakstad.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.

SAK 4   FRA: Tjeldsund Arbeiderparti

Farled Tjeldsund og Hålogalandsveien

Evenskjer

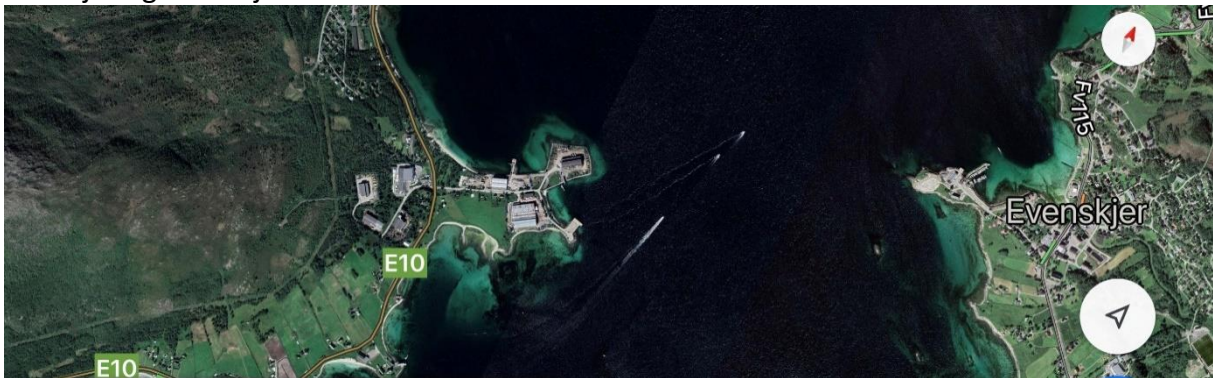

Røds skier med planlagt utbygging

Rødskjer og Evenskjer

Mudring av farled Tjeldsund ble av den borgerlige regjeringen tatt ut av NTP i 2018, men er nå tatt inn i siste NTP, og er fullfinansiert.

Fra Tjeldsundbrua til Kongsvik planlegges det en korridor på bredde 200 m, og dybde minus 10,5 pluss.

Massene fra denne mudringen skal brukes til bygging av infrastruktur, og i hovedsak på Rødskjer og Evenskjer.

Vi snakker her om store volum-ca 4-500.000 m³.

Det har vært møter mellom kommunene og kystverket om dette.

Tjeldsund kommune har tatt kontakt med kystverket for å tilkjennegi at behovet og interessen fremdeles er like stor.

Evenskjer er kommunesenteret i Tjeldsund.

Kommunesenteret er i stor vekst, og trenger mere industri og næringsareal mot sjøen.

De nødvendige reguleringer og geotekniske undersøkelser er i prosess og skal gjennomføres fortløpende.

Kystverket har gjennomført kartlegging av sjøbunn og denne er ferdigstilt.

Vi registrerer en stor økning i skipstrafikken, og størrelsen på båtene. I tider med stadig mere ekstremvær, ønsker flere å gå innaskjærs fra Tromsø til Bodø. Rødskjær-utbyggingen vil bli en av de store logistikkhavnene i Sør-Troms, og næringsarealet her vil bli utviklet betydelig. Den nye hålogalandsveien vil også passere rett ved området.

Grunnet økning i ekstremvær, så er Tjeldsundbrua oftere stengt. Dette gir utfordringer med hensyn på samfunnssikkerhet og beredskap, og arbeiderpartiet bør presse på for å få den **undersjøiske koblingen mellom Hinnøya og fastlandet fremskyndet**.

En samlet region (Sør-Troms, Nordre Nordland, Vesterålen og Lofoten) ønsker denne løsningen realisert raskest mulig. Reisetid til Evenes flyplass, turisme, logistikk til jernbanen i Narvik, Maritime næringer (korte ned tid fra produsent til forbruker) mm.

Politisk:

Saken er av stor lokal, regional og nasjonal interesse.

Saken ønskes frontet av fylkespartiet.

Arbeiderpartiet må ta eierskap til saken snarest.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.

SAK 5   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

Troms AP må ruste opp FV 53 for å bidra til det grønne skifte.

Begrunnelse: Norge skal bli et lavutslippsland innen 2050.

Vi har en rekke virkemidler som bidrar til å utvikle nye løsninger, som er nødvendig for det grønne skifte.

Norges forskningsråd, Enova, Innovasjon Norge, Siva og Nysnø klima investeringer. Dyktige statsråder kan også bidra.

Noen få km nord for Tromsø sentrum ligger Grøtsund Havn- og industriområde på 1500 mål havn og industriområde, da er bare ca. 25% av det totale området tatt i bruk. Anlegget er snart 11 år og vil være meget godt egnet til alle former for etableringer i tilknytning til det grønne skiftet. Reguleringsplan for Grøtsund angir rekkefølgekrav som må være ivarettatt før området kan tas i bruk.

Fylkeskommunen som veieier har et ansvar for oppgradering av selve vegen, men gang- og sykkel må finansieres av de som skal etablere seg med virksomheter. Rekkefølgekravene sier ikke hvem som er forpliktet, men kravene knyttes til etablering av tiltak.

Tromsø Havn er i sluttfasen med å utarbeide en masterplan for Grøtsund Havn, de ser for seg et potensiale til å skape minst 200 industriarbeidsplasser. For at det skal være mulig må infrastruktur på plass først, det er ikke attraktivt sånn som det er i dag.

Troms Ap må etablere politisk dialog mellom fylkespolitikere og kommunepolitikere for å søke løsninger for Grøtsund Havn- og industriområde.

Fylkesvei 53 er også en farlig skolevei, Pål Julius Skogholt, tidligere nestleder i miljø – klima - og samferdselsutvalget og Benjamin A. Notkevich, tidligere leder i Oppvekst -og utdanningsutvalget, har begge vært på befarings i kraft av sine verv og har kjørt etter skolebussen og sett på utfordringene for de 146 skolebarnene som går på barneskolen hver dag. Så kommer ungdommer som går på ungdomsskole og videregående skole i tillegg.

Veien stopper også boligutviklingen i område Skjelnan, Movik og Tønsnes som har gode kvaliteter som nærhet til naturen, ei bevart fjære og havet. Området er avsatt til boligbygging.

I planene til Tenk Tromsø er Kroken et knutepunkt, med gode bussforbindelser og pendlerparkering. Kroken vil være en god avlastingsbydel til Tromsøya.

Grøtsund Havn- og industriområde kan bli endestasjon for Nord-Norgebanen, med videre transport med el båt.

Forslag til vedtak:

Troms AP vil arbeide for å ruste opp FV 53 fra Kroken til Tønsnes havn, i den hensikt utnytte næringspotensialet på Tønsnes havn og bidra til det grønne skiftet.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.

SAK 6   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

Nord-Norgebanen

Begrunnelse:

Jernbane i Nord- Norge vil bidra i "det grønne skiftet" innen transportnæring og CO₂-utslipp. Jernbane er viktig for eksport av fiske og havbruksprodukter i fremtiden, og kan bidra som grunnlag til ny næring og ny vekst i Nord-Norge. Når vi vet at det finnes problemer med fraflytting fra landsdelen kan dette være et viktig tiltak for at flere ønsker å bosette seg i nord. Jernbane vil avlaste godstransport på veinettet og synliggjøre satsing på nordområdene.

Nå må det være Nord-Norge sin tur, med en Nord-Norgebane som ivaretar destinasjoner til viktige knutepunkt i Troms.

Forslag til vedtak:

Arbeiderpartiet må sørge for fortløpende saksbehandling og raskest mulig realisering/bygging av Nord-Norgebanen.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med sak 2.

SAK 7   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

Trygge fylkesveger

Begrunnelse:

For å ivareta utvikling av havbruks- og fiskerinæring samt sikre nødvendig og sikker transport av fisk fra fiskerinæringen i distriktene i Troms til det norske og internasjonale markedet.

Forslag til vedtak:

Fylkesvegene i Troms må oppgraderes og vedlikeholdes.

Fylkesvegen 862 til Brensholmen, og fylkesveg 57 til Tromvik, må prioriteres.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.

Kapittel 2: KLIMA OG MILJØ

SAK 8   ***FRA: Senja Arbeiderparti***

Regional kystzoneplanlegging

Kommunenes grenser i havet er ikke skilt med fysiske barrierer. I dagens kommune-Norge er det opp til hver enkelt kommune å gjennomføre kystzoneplanlegging. Senja Arbeiderparti mener at havets arealer må ses i en større sammenheng enn kun innenfor hver kommune. Vi mener at kommuner som driver kystzoneplanlegging sammen får en sterkere kystzoneplan som i større grad tar høyde for helheten i forvaltningen av havarealene.

Troms Arbeiderparti skal aktivt bidra til at kystkommunene i regionene går sammen om fremtidig kystzoneplanlegging.

Styrets forslag til vedtak: Ansees ivaretatt i eksisterende ordning.

SAK 9   ***FRA: Tromsø Arbeiderparti***

Klima og Miljø

Klimakrisen er vår tids største utfordring og krever mye av oss både lokalt og internasjonalt, som individer og sammen i felleskap.

Troms Arbeiderparti mener vi at vi må ta store grep sammen i felleskap, med en aktiv stat som tar initiativ for å få et rettferdig grønt skifte som kutter utslipp samtidig som vi skaper nye grønne arbeidsplasser. Vi trenger et grønt skifte med tiltak som er effektiv og slagkraftig og som ikke forsterker forskjellen i samfunnet, men som aktivt minsker de samtidig som vi kutter i utslipp.

Vi trenger at staten stiller opp og legger til rette for at kommuner og fylker kan få fart i det grønne skiftet nært folk, der de bor. Vi må og sørge for at det alltid lønner seg å ta miljøvennlige valg, derfor trenger vi å utvide kollektivtilbudet og på sikt gjøre det gratis for folk å reise kollektivt, samt gjøre det mye lettere for folk å velge grønt i butikken.

Men klimakrisa løses ikke av hver enkelt av oss, men sammen i felleskap så mye tørre å gjøre endringer sammen.

Vi må tenke nytt om hva vi skal leve av etter det norske oljeeventyret. Vi må se på nye energikilder, vann, vind og sol ja, men og tørre å se på muligheter som for eksempel thoriumdrevet atomkraft.

Vi fortjener ei framtid vi kan tro på og en jordklode vi og våre barn kan bo på. Garantisten for en slik framtid er et rettferdig grønt skifte der vi redder kloden, skaper arbeidsplasser, og får

ned forskjellene. Sånn sikrer vi en grønn og trygg framtid, ikke bare for Norge, men hele verden.

Forslag til vedtak:

Troms arbeiderparti vil:

1. Utrede muligheten for bruk av thorium som energikilde.
2. Oppfordrer til å opprette et klimafond for kommunal bruk som kan brukes av kommuner for et lokalt grønt skifte
3. Arbeide med å opprette et omstillingsfond for det grønne skifte, og sikre alle som jobber i norsk olje og gass en garanti om arbeid under og etter det grønne skiftet

Styrets forslag til vedtak: Det nedsettes i disse dager en energikommisjon som går gjennom saksområdet. Videre behandling og debatt om saken utsettes til energikommisjonen har levert sin innstilling.

SAK 10   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

Kraftproduksjon i Norge

Begrunnelse:

Dagens normalproduksjon, som i hovedsak kommer fra vannkraft, har et overskudd på 10 TWh. Normalproduksjonen kan variere med opptil 20 TWh, slik at det i tørre år vil være et underskudd i kraftmarkedet som Norge må importere. Dette er ofte kraft produsert av kull eller gass.

Framtidig energiforbruk vil øke, blant annet på grunn av det grønne skiftet. Økningen vil på sikt gi et energiunderskudd og høyere priser i markedet for både husholdninger og industrien.

For å kompensere for et slikt energiunderskudd kan kjernekraftverk være et godt supplement. Kjernekraft er regnet som grønn energi som er miljøvennlig og regnes i dag som trygt å drifte. Gjennom å utvikle kjernekraft vil også behovet for den omdiskuterte vindkraftproduksjonen på land og til havs bli redusert.

Vårt naboland Finland har vist vei og startet en ny reaktor i desember 2021.

Arbeiderpartiet skal være pådriver og foregangsskikkelse i klimakampen og det er på tide å åpne for å utforske nye metoder for å produsere energi.

Forslag til vedtak:

For å styrke norsk kraftproduksjon i fremtiden må det nedsettes utvalg for utredning og vurdering av **kjernekraft** som et supplement til dagens vannkraft.

Styrets forslag til vedtak: Det nedsettes i disse dager en energikommisjon som går gjennom saksområdet. Videre behandling og debatt om saken utsettes til energikommisjonen har levert sin innstilling.

Kapittel 3: Helse og omsorg

SAK 11

FRA: Harstad Arbeiderparti

Fastlegeordningen først!

Troms Arbeiderparti anmoder helseministeren og regjeringen om å sette fastlegeordningen øverst på dagsorden og sørge for at det umiddelbart blir tilført nok ressurser til å sikre stabil legedekning over hele landet.

Begrunnelse:

Så tidlig som i 2017 anslo [IPSOS / Samfunnsøkonomisk analyse](#) at kommune-Norge subsidierer fastlegeordningen med nær 400 mill. og siden den tid har beløpet økt til godt over en halv milliard årlig, 591 millioner kroner i 2020.

Denne regningen kommer på toppen av en allerede sterk kostnadsvekst innenfor pleie og omsorgssektoren som langt overstiger [kommunenes realinntektsvekst](#).

Hele 30 % av kommunene opplever store utfordringer med å rekruttere nok fastleger og ytterligere 47 % merker allerede utfordringene. Disse tallene går også raskt i gal retning og problemene er jevnt fordelt over hele landet.

En mellomstor norsk kommune som Harstad med sine 25.000 innbyggere har nå kun 1 privatdrevet fastlegesenter som har avtale med kommunen og staten. For noen få år siden var det seks. Harstad kommune har vært nødt til å overta drifta av 5 sentre og opprettet 1 i kommunal drift. I tillegg er det 2 rent private legesentre uten avtale med kommunen eller staten. For å stabilisere drifta av alle legesentrene må kommunen ut med over 16 millioner ekstra hvert år.

Hvis det ikke raskt tilføres tilstrekkelig midler til å styrke ordningen, og kompensere kommunenes mer-utgifter, vil hele fastlegeordningen stå i fare for å kollapse og befolkningens helsetilbud vil kunne bli dramatisk svekket.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.

SAK 12   FRA: Senja Arbeiderparti

Nasjonal satsning på velferdsteknologi

Norske kommuner vil i årene fremover oppleve utfordringer som følger av en aldrende befolkning. Kommunenes ressurser er begrenset som følge av trange budsjetter og harde prioriteringer. Tjenestene som skal gis skal fortsatt være gode og inneholde stor grad av omsorg. I stortingsvalgprogrammet for 2021-2025 har landsmøtet pekt på at vi må satse på de hjemmebaserte helsetjenestene.

Troms Arbeiderparti mener at staten i større grad må bidra økonomisk og stimulere kommuner til å ta i bruk velferdsteknologi.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.

SAK 13   FRA: Senja Arbeiderparti

Sentrale ledere innenfor helse

I den senere tid har det vært store medieoppslag angående bo-plass til sentrale ledere innenfor helse nord, universitet osv. Det viser seg at de fleste ikke har boplass i nær tilknytning til sin arbeidsplass. Dette er rystende lesning.

Hva slags ledere er dette virkelig? Som ikke kan føle pulsen på egen arbeidsplass, men bo milevis unna. Dette er tragisk, og gir noen signaler om deres tankemåte.

Min erfaring fra et langt arbeidsliv, fra politikk og mange år som aktiv innenfor fagforenings arbeid, tilsier at tilstedeværelse er svært viktig for at en organisasjon skal lykkes.

Vi bor i en landsdel hvor folketallet går ned, ikke bare i distriktene.

Er løsningen da å ha fjern ledere i viktige funksjoner? Hva slags signaler sender vi ut da? Ha en arbeidsplass her, men bo her - nei, det skal vi ikke.

Er det virkelig slik vi skal utvikle denne landsdelen? Får dette unge til å satse her? Arbeide her er mulig, men ikke bo her. Dette blir det ikke skatte kroner av.

Dette skjer i mange bransjer nå. Ikke minst forsvaret. På Evenes så vi nylig at det var frykt for at ansatte ikke bosatte seg der, men pendler til arbeid. At Nordsjø turnus ville benyttes. Dette må så langt som mulig stoppes, dersom vi skal ha en framtid her nord.

Her må Arbeiderpartiet komme på banen. Skal vi ikke bli bare vanlige folk igjen. Jeg håper Arbeiderpartiet tar tak i dette. Starter arbeidet med å snu trenden. Det vil ta tid, men er mulig.

Forslag: Start arbeidet nå med å stille krav til nye ledere, hvor vi har innflytelse, om boplikt i tilknytning til arbeidsplassen.

Senja Ap, Karl Sebakk

Styrets forslag til vedtak: Forslaget avvises. Troms Arbeiderparti tar ikke stilling til arbeidstakeres bosted.

SAK 14   FRA: Tromsø Arbeiderparti

Ivaretagelse av og støtte til landsdelens eneste regions- og universitetssykehus: UNN

Troms AP mener at UNN er i en utfordrende situasjon. Det henger blant annet sammen med:

- Pasientgrunnet i Helse Nord RHF er ca. 500.000. Det er et begrenset pasientgrunnlag for å opprettholde målene og intensjonene som i strategidokumenter, nasjonale føringer og annen dokumentasjon og beskrivelser av ressursene for universitetssykehus.
- Pasientgrunnet gir bare rom for ett region- og universitetssykehus i landsdelen.
- Det er krevende å drive og tilby fullverdige spesialisthelsetjenester i landsdelen. I en sykehusstruktur med en rekke mindre og noen litt større sykehus skal UNN ha hovedansvaret for noen former for høyt spesialisert behandling, forskning og utdanning samt bistå med kompetanseutvikling til de andre sykehusene.
- Noen behandlingsoppgaver er av en slik art at det krever at noen funksjoner og oppgaver sentraliseres og legges til UNN. Det følger av både utdanning av spesialister og krav til både kompetanse og pasientsikkerhet for noen behandlingsformer. Det krever også at sykehuset må sikres nødvendig volum av pasienter som trenger høyt spesialisert behandling.

Troms AP ønsker å fremheve at et relativt lite universitetssykehus må ha trygghet og forutsigbarhet for at de har og kan opprettholde et faglig nivå der de kan sammenlignes med nasjonale og internasjonalt nivå for universitetssykehus.

Det innebærer at UNN må sikres nødvendige inntekter og rammebetingelser til drift og utvikling og til ivaretagelse av landsdelfunksjonen, pasientene og de andre sykehusene i Helse Nord. UNN trenger tilrettelagte tiltak, forståelse, støtte og spesielt tilmålt økonomi som kompenserer for utfordringene som er spesielle for UNN og i landsdelen.

Forslag til vedtak:

Troms AP vil arbeide aktivt for at UNN skal framstå og utvikles videre som et fullverdig universitetssykehus tilpasset landsdelens behov.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.

SAK 15   FRA: Tromsø Arbeiderparti

Nytt psykiatrisk sykehus i Tromsø

BEGRUNNELSE:

I mai 2021 vedtok styret i UNN med åtte mot fire stemmer flytting av det psykiatriske sykehuset fra Åsgård til UNN. Styret i UNN vil satse på nytt bygg i Breivika. I planene framkommer at det nye bygget vil delvis ligge på UNNs tomt og delvis på et Universitets tomt.

Vedtaket har ført til store protester fra de ansatte på Åsgård, fra pasienter og de pårørende. Hovedbegrunnelse er at dagens lokalisering av Åsgård med sine grønne utearealer og nærheten av havet bidrar til et bedre behandlingsforløp for pasientene som har behov for ro. Den nye foreslåtte lokalisering i det travle trafikerte sykehusområdet frarøver pasientene denne muligheten. Saken skal behandles på nytt i UNNs styret i mars og deretter av Helse Nord i april.

Arbeiderpartiet har vedtatt i sitt partiprogram styrking av psykisk helse. «I årets budsjett styrker vi sykehusene med 700 millioner kroner mer enn forrige regjering. Den her grunnfinansieringen gir rom til å prioritere intensivkapasiteten, beredskap og psykisk helse. Nå jobber vi med å få på plass et godt budsjett til neste år sa Helseminister Ingvild Kjerkol i sykehustalen 2022».

Tromsø Ap mener at hensyn til pasientenes behov som behandles på Åsgård må tas i betraktning i mye større grad enn det som er gjort i det første vedtaket i UNN-styret. Effektivisering av helsevesenet er nødvendig, men ikke på bekostning av pasientene. Behandlingsforløpet krever rolige omgivelser og dette kan ikke tilbys på de nye foreslåtte fasilitetene på UNN.

Troms AP mener også at plassering av det nye psykiatriske sykehuset i Breivika kan bidra til større utfordringer i byplanleggingen. Stakkevollvegen er belastet fra før trafikalt område. Åsgårdmarka derimot har bedre framkommelighet og skal utvikles til en ny bydel med mulighet for nye boliger til de ansatte på sykehuset. Det vil styrke kommunens strategi på å tiltrekke og beholde arbeidskraft.

Forslag til vedtak:

Bygg nytt psykiatrisk sykehus på Åsgård.

Styrets forslag til vedtak: Forslaget til vedtak avvises. Troms Arbeiderparti tar ikke stilling til lokalisering av sykehuset.

Kapittel 4: UTDANNING / SKOLE / ARBEIDSLIV

SAK 16   *FRA: Balsfjord Arbeiderparti*

Styrking av samers og kveners rett til språk

Når den eldste generasjonen vokste opp i Nord-Norge var landsdelen rik på språk. Mange forteller om foreldre og besteforeldre som gjerne snakket minst tre språk. Det var ikke uvanlig å kunne norsk, samisk og finsk/kvensk.

Fornorskinga tok fra oss dette språk mangfoldet. Etter mange år med kamp har fornorskinga av samisk og kvensk kultur bremsset ned, og både unge og gamle ønsker å ta tilbake språk og kultur.

Det er krevende både for oss som samfunn og for enkeltpersoner. Det er ikke lett å lære seg et nytt språk og bli kjent med en kultur som har blitt prøvd utslettet. Derfor er det viktig at stor samfunnet stiller opp for å gi folk verktøy for å bygge opp samisk og kvensk igjen. Alle samiske barn har rett på å lære seg samisk. Problemet er at mange ikke vet om den retten. Derfor burde det være obligatorisk for alle skoler å opplyse om retten barn har til å lære samisk.

Bare kvenske barn i Troms og Finnmark har rett til å lære seg kvensk. Vi mener at alle kvenske barn må få rett til å lære seg språket sitt. Og at de burde ha samme rettigheter som samiske barn til å lære språk.

Mange opplever byråkratiske hindrer når de skal lære seg språk. Vi må sørge for at det er minst mulig papirer som må leveres inn, og at det er enkelt å få oppfylt retten til språkopplæring.

Skal vi klare å få nok samisk og kvensk kompetanse er det ikke nok at barn i skolen lærer samisk, det må også bli enkelt for voksne som ønsker å lære seg språket eller utvikle det språket man har. Alle burde ha tilgang på nettkurs for å lære språk, og det burde jobbes for at det arrangeres flere ettermiddagskurs.

Å få tak i nok lærer er i dag en utfordring ute i kommunen. Staten må jobbe for at enda flere tar samisk lærerutdanning, og tildele mer midler til å ansette samisklærer.

Troms Ap vil:

- At alle skoler skal opplyse om barns rett til å lære samisk og kvensk
- At det skal være minst mulig byråkratiske barrierer for å få oppfylt retten til å lære samisk og kvensk
- Ha mer flere nettkurs og ettermiddags kurs for å lære samisk og kvensk for voksne
- At vi utdanner flere samisk og kvensk lærere

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag nr 19.

SAK 17   *FRA: Nordreisa Arbeiderparti*

Hybler ved Nord-Troms vgs. Storslett

Ved Nord-Troms videregående skole Storslett er det en god andel av elevene som er avhengig av hybler. I framtiden tror vi gode botilbud vil være forutsetning for å konkurrere om elever i tillegg til skoletilbudet som sådan.

Nordreisa AP registrerer at Fylkeskommunen har lagt til rette for gode botilbud og tilhørende service som er tilpasset elevenes behov for en trygg og god hverdag, i tilknytning til sine skolesteder. Dette må også gjelde for NT vgs. med tilhørende landslinje.

Vi ber om at det snarest gjøres tiltak for å etablere trygge og kvalitativt gode botilbud i tilknytning til NT VGS.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.

SAK 18:   *FRA: Nordreisa Arbeiderparti*

Tilstandsrapport Nord–Troms Videregående Skole

Tilstandsrapporten for videregående skoler viser at Nord-Troms videregående skole er i dårligst forfatning av alle skolene i fylket. Nybygg Nord-Troms videregående skole, avdeling Storslett, må prioriteres. Det må også etableres hybelbygg i tilknytning til skolen.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.

SAK 19   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

Godt samisktilbud i skolen

Samisk tilbudet på skoler er i dag for dårlig. Det er for utilgjengelig og burde være bedre gjennomført.

Hvis man ikke melder seg inn i 1.klasse er det vanskelig å melde seg inn senere. Dette fører til at flere unge som kunne tenkt seg å lære språket ikke får denne muligheten. Hvis samiskundervisning hadde vært noe som blir tydelig fremstilt som en mulighet for

elevene, ikke bare med begynnelsen av 1.klasse ville nok flere foresatte meldt barna sine opp til det.

Det er alt for få samisklærere. De skolene som tilbyr samiskundervisning, sliter med å finne utdannede lærere som kan undervise i dette faget, og de som ønsker å studere for å bli samisklærere sliter med å finne seg praksisplass. Dette fører til at flere ikke gjennomfører studiet. På grunn av mangel på lærere blir noen skoler nødt til å bruke folk uten lærerutdanning til å undervise i faget. Da kan kvaliteten på undervisningen bli lavere, som igjen fører til at elever kan miste motivasjonen til å lære seg språket. Det er viktig at vi utdanner så mange samisklærere som mulig. Elevene som ønsker og lære seg samisk burde få et tilbud som er enkelt tilgjengelig. Det tilbudet burde inneholde lærere med utdanning og et program med god kvalitet

Troms Arbeiderparti vil:

1. Jobbe for høyere kvalitet på samiskundervisning på skoler
2. Gjøre samiskundervisning lettere tilgjengelig for elever
3. Utdanne flere samisklærere og barnehagelærere
4. Jobbe for kvalitet på samiskundervisning på skoler

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen, sees i sammenheng med forslag nr 16.

SAK 20   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

Undervisning om rus og narkotika i ungdomsskole og videregående

Narkotika er på vekst i nesten hele verden. Her i Norge ser vi også at flere unge tyr til narkotika. Veksten har skjedd siden tidlig 2000-tallet og vi ser at utviklingen ikke sakker ned. Det er mange måter å håndtere veksten innenfor narkotika på, men en ting som mangler er undervisning og informasjonsdeling av de forskjellige stoffene til unge. Det finnes så mange forskjellige stoffer med forskjellige virkninger og konsekvenser.

Et helhetlig læringsopplegg om rus og narkotika der unge får lære om disse stoffene kan være til stor hjelp for unge og bidra til en forebyggende effekt. Vi ønsker å innføre et undervisningssystem som skal gi omfattende informasjon og råd angående narkotika og rus. Undervisningen skal inneholde informasjon om stoffene, hvor vanlig stoffene er i Norge, hvordan man kan hjelpe noen som har tatt stoffene og hvordan effekter og virkninger stoffene har i korttids og langtidsperioden.

Det er viktig at undervisningen ikke er segregerende mot forbrukere av stoffene, men man kan heller ikke romantisere stoffene og dens virkninger.

Forslag til vedtak:

Troms Arbeiderparti vil:

1. Arbeide for et nøytralt og kunnskapsbasert undervisningsopplegg som ser på flere sider av narkotika og misbruk som kan brukes i undervisning i ulike fag
2. Oppfordre skoler til å bruke alternative forelesere som linjeforeninger på universitet eller leger for å holde undervisningsopplegg

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.

Kapittel 5: NÆRING

SAK 21   *FRA: Harstad Arbeiderparti*

Aktiv boligpolitikk!

Troms arbeiderparti anmoder regjeringen om å sette boligpolitikk høyt på dagsorden. Det bør utredes å revitalisere Husbankens og dens virkemidler, samt sees på unges mulighet til å komme inn på boligmarked.

Begrunnelse:

Muligheter for å lykkes med behandling og arbeidsinkludering øker vesentlig når man har trygg bosituasjon. De største sosiale forskjellene i Norge ser vi mellom de som eier og leier bolig. I Norge er dette en viktig del av det å skaffe seg formue eller øke egenkapital ved å eie bolig. Det er flere og flere i dag som leier bolig, uten betalingsutfordringer, som ikke kommer inn på eiermarkedet på grunn av kravet til egenkapital.

Det bør videre kartlegges kommunenes tilbud på midlertidig bolig. Er det mulig å få til stimulerings tiltak slik at dette kan styrkes enten i omfang og/eller i kvalitet. Vi tror det i mange byer er hospits, og en del av kommunens tilbud har også etterslep på vedlikehold. Mange eldre bor nå i «husbankhus». Disse skal sannsynligvis over i leiligheter, men vegrer seg fordi de synes det høres og oppleves dyrt ut. De kan være redde for å sitte i leilighet med stor gjeld som alderspensjonist.

I dag kan ikke unge få slike «husbankhus». Det er ikke noen virkemidler hvor en kan få tilgang på boliglån innenfor gitte rammer til førstegangsbyggere. Ved bygging av ny bolig i distriktet opplever en at boligen nesten er mindre verd enn bygge kostnadene. Dette kan medfører vegring for etablering og førstegangsbyggere i distriktene.

Å bo trygt og godt i egen bolig er viktig.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Husbankens virkemidler bør endres, slik at det blir lettere for unge mennesker å fullfinansiere egen bolig. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag 23 og 25.

SAK 22   *FRA: Harstad Arbeiderparti*

Beskatning av oppdrettsnæringen – Verdifastsettelse av oppdrettskonsesjoner ved beregning av formueskatt – Statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 LS (2021–2022))

FORSLAG

Troms Arbeiderparti ber om at Solberg-regjeringens [vedtatte endringer](#) i verdifastsettelse av oppdrettskonsesjoner utsettes inntil Hurdalsplattformens målsetninger for Havbruksnæringen er konkretisert og verdifastsettelsens konsekvenser for lokalt eierskap er utredet.

BEGRUNNELSE

[Hurdalsplattformen](#) inneholder en rekke ambisiøse målsetninger for havbruksnæringen på mange samfunnsområder. Man ønsker blant annet å stimulere til økt bærekraft, bedre fiskevelferden og redusere rømming, redusere karbonutslipp, bevare lokalt eierskap, stille krav om lærlinger og FOU, øke kommunenes andel av Havbruksfondet, m.m.

Det er vanskelig å se for seg at disse målene kan oppnås uten at skatte- og avgiftssystemet næringen er underlagt tas i bruk for å skape de nødvendige insentiver og rom for investeringer. Det vil derfor være svært uklokt å gjennomføre Solberg-regjeringens planlagte endringer i verdifastsettelse av eldre oppdrettskonsesjoner før man har vurdert nøye hvordan man skal oppnå de mål man har satt seg i Hurdalsplattformen.

Det er mye som taler for at Havbruksnæringen bør beskattes hardere, blant annet utredningen fra [Havbruksskatteutvalget \(NOU 2019:18\)](#). En endring av måten eldre oppdrettskonsesjoner verdsettes på vil imidlertid komme på toppen av en generell økning av formueskatten og vil innebære en vesentlig skatteskjerpelse for innehavere av eldre konsesjoner. På litt sikt vil det kunne føre til uheldige strukturendringer og konsolidering i næringen ved at mindre og lokale eiere selger seg ut.

Endringene kan altså komme i direkte konflikt med Hurdalsplattformens målsetninger, og det vil i alle tilfeller innskrenke handlingsrommet vesentlig når regjeringens ambisjoner for fremtidens havbruksnæring skal omsettes i konkret politikk.

På bakgrunn av ovenstående ber derfor Troms Arbeiderparti om at Solberg-regjeringens foreslåtte endringer av verdifastsettelse av oppdrettskonsesjoner utsettes inntil Hurdalsplattformens målsetninger er konkretisert og verdifastsettelsens konsekvenser for lokalt eierskap er utredet.

Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti ber regjeringen vurdere de vedtatte reglene for verdifastsettelse av oppdrettskonsesjoner i lys av Hurdalsplattformens målsetting om å styrke rammevilkårene for de lokaleide oppdrettsselskapene.

SAK 23   *FRA: Kvæfjord Arbeiderparti*

Boligpolitikk

Det framkommer stadig oftere omtaler som peker i retning av økende forskjeller i folks muligheter for innpass på boligmarkedet. Særlig i sentrale Østlandet og i store byer er situasjonen vanskelig, nå også i nordnorske byer som Bodø og Tromsø.

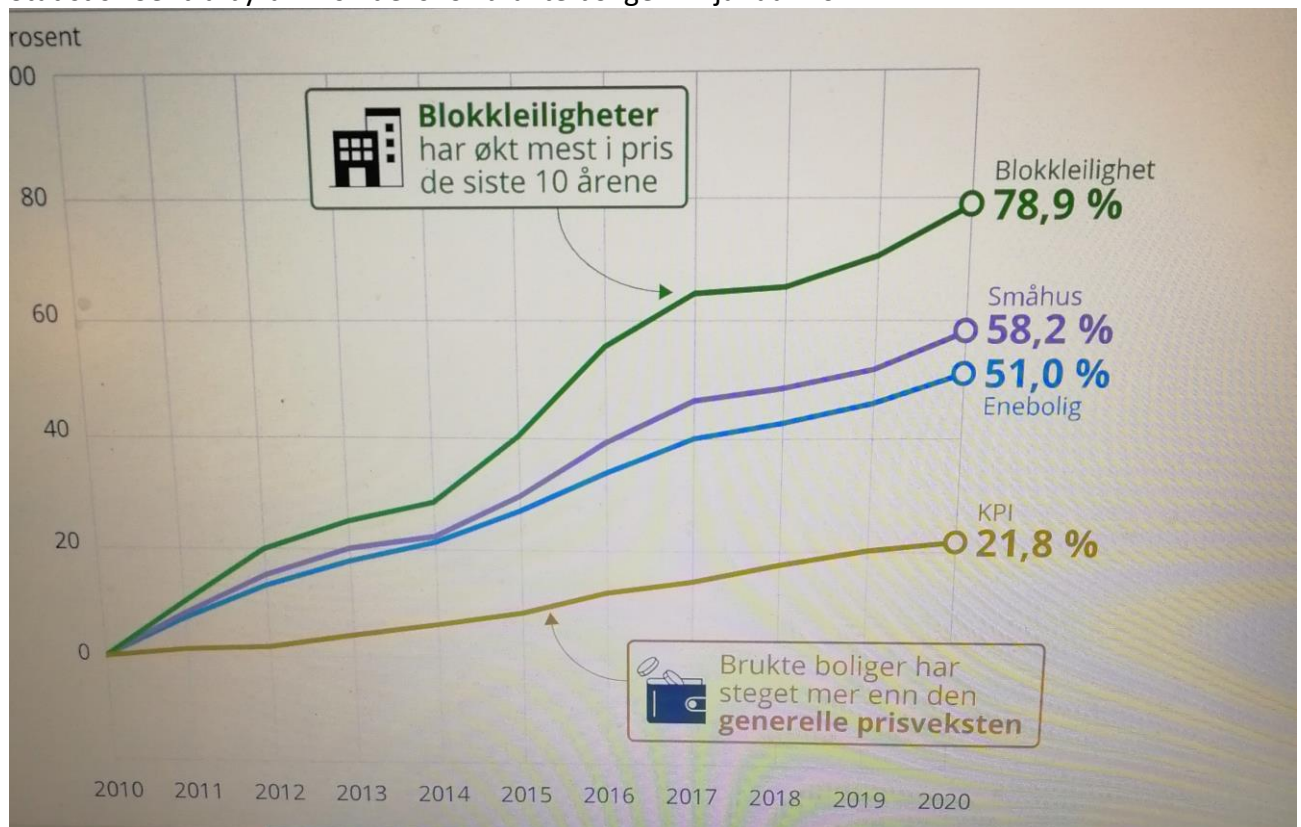
I NRK1/ TV sin nyhetssending 17. januar klokka 0920 fremkommer:

Sykepleierindeksen: Høyest prisøkning i Bodø

En vanlig lønnet sykepleier har en inntekt på om lag 600.000 kroner, og kan kun kjøpe 1–3 prosent av boligene i Oslo og på det sentrale Østlandet, ifølge sykepleierindeksen fra Eiendom Norge. I tillegg til dette området er det Bodø som har den høyeste prisveksten i 2021. Sykepleierne og folk med samme eller lavere inntekt, har nå råd til å kjøpe 13–14 prosent av alle boliger på markedet i byen.

– Dette forteller oss at bolig er problematisk dyrt i disse områdene for folk med en inntekt på 600.000 kroner eller lavere, sier administrerende direktør i Eiendom Norge, Henning Lauridsen. Han sier at situasjonen ellers er grei for store deler av landet.

Statistisk Sentralbyrå. Prisindeks for brukte boliger 12. januar 2022

Eksemplene viser at folk med midlere og lavere inntekter er utelatt fra det meste av boligmarkedet.

Videre viser grafen at gapet mellom indeksreguleringene, og dermed i praksis lønnsøkningen, og den markedsstyrte prisveksten på boliger er økende i alarmerende grad.

Konklusjon

Mulighetene for innpass på boligmarkedet berører vanlige folk i urimelig grad, er svært vanskelige og må kunne betegnes som alarmerende. Husbanken må settes i posisjon til å være en sentral aktør for å imøtekomme behovet hos framtidige kjøpere som diskvalifiseres

av det markedsrettede finansieringssystemet, bankene. Andre og parallelle tiltak som "leie til eie" bør også vurderes.

Vi henstiller årsmøtet i Troms Arbeiderparti om å be Regjeringen vurdere tiltak som retter opp skjevhetene påpekt i forslaget.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Husbankens virkemidler bør endres, slik at det blir lettere for unge mennesker å fullfinansiere egen bolig. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag 21 og 25.

SAK 24   FRA: Nordreisa Arbeiderparti

Tannlegesituasjonen i Nordreisa

Det er ingen fast tannlegevakt i Nordreisa eller Nord – Troms. Tilgangen til tannlege er svært vanskelig og innbyggerne i Nordreisa henvises til å ta kontakt med tannlege i Alta eller Tromsø. Dette er en tilbakevendende situasjon for innbyggerne i Nordreisa og det er kun ved akutte hendelser at det er mulig å få behandling lokalt.

Nordreisa Arbeiderparti ber om at det gjøres tiltak for å rette på situasjonen både på kort og lang sikt. Tilgangen på studieplasser må bedres og det må iverksettes tiltak i et samarbeid mellom fylkeskommunen og Nordreisa kommune for å motivere lokal ungdom til å satse på tannlegestudiet.

Lokal stipendordning må være en del av denne satsningen.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes fylkestingsgruppen for vurdering.

SAK 25   FRA: Senja Arbeiderparti

BOLIGPOLITIKK

Troms Arbeiderparti bør gå for en sterkere offentlig boligplanlegging

Innledning:

I riksavisa VG, 18.1.2022, står det følgende;

«Sykepleier Cecilie (31) har kun råd til én av Tromsøs boliger»

Hurdalsplattformen til Støre-regjeringen stadfester følgende;

«Vi vil at flere skal få mulighet til å eie egen bolig, utvikle gode bomiljø, legge til rette for å bygge flere boliger...».

Dette ønsker de å løse med følgende;

«Vi vil gi Husbanken en større rolle enn i dag og et bredere samfunnsoppdrag for at alle skal bo godt og trygt. Husbanken skal hjelpe flere med å skaffe seg og beholde eget bosted, og

regjeringen skal også jobbe for å sikre rettigheter og boforhold for leietakere. Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om en helhetlig boligpolitikk, der kommunene vil få en styrket rolle i arbeidet med å utjevne sosiale og geografiske forskjeller i boligmarkedet.»
Senja Arbeiderparti støtter dette.

Vi ser at markedskreftene i samfunnet ekskluderer mange i samfunnet, i distriktene og i byene med å komme inn på boligmarkedet. Profitten styrer fra dyre tomtkjøp til dyre boliger og prisene presses oppover.

Senja Arbeiderparti ber Troms Arbeiderparti arbeide opp mot regjeringen, med også å støtte kommunene med å tilrettelegge for **kjøp av arealer**, samt regulering og utbygging av flere offentlige boligfelt til kost-nytte-prinsippet i egenregi.

Vi mener at dette er en viktig del av Hurdalsplattformens ønske om å gi kommunene sterkere verktøy for å hjelpe folk inn i boligmarkedet.

Forslag til Vedtak:

Troms Arbeiderparti ønsker et nytt offentlig boligprogram for by og land, hvor kommunene gis midler til selv å kjøpe og utvikle boligområder med basis i en sterkere og fornyet Husbank.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Husbankens virkemidler bør endres, slik at det blir lettere for unge mennesker å fullfinansiere egen bolig. Oversendes redaksjonskomitéen. Sees i sammenheng med forslag 21 og 23.

SAK 26   FRA: Senja Arbeiderparti

AREALPOLITIKK og DISTRIKTSUTVIKLING

Troms Arbeiderparti bør gå for en sterkere kommunal råderett og lokalt selvstyre

Innledning:

Hurdalsplattformen til Støre-regjeringen stadfester følgende;

«Regjeringen vil legge til rette for bosetting og verdiskaping i hele landet. Vi vil føre en kunnskapsbasert arealpolitikk som bidrar til vekst og utvikling i både små og store lokalsamfunn. Det skal legges til rette for mer boligbygging i områder med liten befolkningstetthet, og kommunene skal få økt handlefrihet når det gjelder hvor i kommunene nye boliger skal kunne bygges.»

Videre; *«Statlige føringer i areal- og transportpolitikken må evalueres og gjennomgås for å sikre tilpasning til lokale forutsetninger. Muligheten til å utvikle både små og store lokalsamfunn og bo- og livskvalitet må ligge til grunn for prinsipper for fortetting og lokalisering.»*

Senja Arbeiderparti støtter dette, og mener kapittelet bør følges sterkere opp i Troms Arbeiderparti for å styrke bosettingen i nord.

Senja kommune har i en 10 års tid arbeidet med «Kommunedelplan for bynære områder. I dette arbeidet oppleves det som demotiverende når statlige føringer fra Statsforvalteren oppleves som motarbeidende organ for de områder politikerne ønsker å utvikle. Kommunens administrasjon blir møtt med innsigelsene som absolutte krav og utviklingen av de sentrumsnære arealer, kommunikasjon, g/s-veger, boligområder blir innskrenket. Eksempler som krav om mindre boligutbygging rundt en skole, begrunnes med at området er lenger unna sentrum enn 6 km ihht. «Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal og transportplanlegging».

I Nordnorsk sammenheng er ikke dette «langt unna sentrum».

Boligbygging rundt eksisterende skoler ER bolyst og livskvalitet.

Troms Arbeiderparti skal se på muligheter med å bygge opp landsdelen, ikke bygge ned.

Forslag til Vedtak:

Troms Arbeiderparti støtter Hurdalsplattformens kapittel «Arealpolitikk og planlegging», og vil arbeide for at dette blir løftet fram i arbeidet med å støtte kommunene i viktige arealplaner for utviklingen av byer, tettsteder, nærområder og distriktssentra.

Troms Arbeiderparti vil jobbe for at statlige sektormyndigheter er bedre rådgivere ved å se på mulighetene, enn å bruke absolutte innsigelsesretter mot lokale forslag til utvikling.

Styrets forslag til vedtak: Forslaget vedtas.

SAK 27   FRA: Senja Arbeiderparti

Havbruksutvalg

Havbruksnæringen er en stor og viktig næring for Troms.

Arbeiderpartiet må være med på å mene og skape debatt om hvordan fremtidens næring skal se ut, og hvordan vi ønsker å løse næringens utfordringer og få utnyttet mulighetene som ligger i den.

Årsmøtet ber styret i Troms Arbeiderparti om å opprette et havbruksutvalg som har som formål å jobbe frem forslag til ny og fremtidsrettet politikk innen havbruk.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes styret for vurdering.

SAK 28   FRA: Senja Arbeiderparti

Regionale utviklingsmidler (RUM)

Den nordligste delen av landet har betydelige muligheter og betydelige utfordringer. På den ene siden lar vi oss oppmuntre av signalene om betydelig "nordområdesatsing". På den andre siden er den nedslående å få presentert SSBs kvartalsvise befolkningsstatistikker, som viser tilbakegang i nesten alle kommunene i Troms og Finnmark. I tillegg til befolkningsnedgang, er på toppen av det hele alderssammensetningen stadig mer ugunstig.

Vi må sørge for at fylkeskommunen får en adskillig mer kraftfull rolle for å sikre både bolyst og næringsutvikling i vårt område. Dette kan skje ved at staten fordeler regionale utviklingsmidler til fylkene i en størrelsesorden som har potensiale til effekt.

I dette bildet er det naturlig å se hen til tidligere ordninger og erfaringer. Det vil være naturlig å innlemme Innovasjon Norge i bedriftsrettede tiltak, regional medfinansiering av nasjonale ordninger, nordområdesatsing i tillegg til fordeling til fylkeskommunale og kommunale næringsfond.

Tiltakene må avstemmes mot satsingsområdene i gjeldende regionale utviklingsplan (RUP).

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Ansees i stor grad ivaretatt i regjeringens politiske plattform. Oversendes redaksjonskomitéen.

SAK 29   FRA: Senja Arbeiderparti

Rettferdig finansiering av private barnehager.

I kommuner som driver små distriksbarnehager slår støtteordningen til private barnehager svært skjevt ut. Små barnehager i distriktet er mer ressurskrevende å drive enn sentrumsnære barnehager med et større antall plasser. Kommunal støtte til private barnehager baserer seg i for stor grad på en snitt-beregning av kommunens kostnader pr kommunale barnehageplass.

De private tar ikke det samfunnsmessige ansvaret det er å drive barnehager i distriktene der folk bor, jobber og skaper verdier. Da skal heller ikke de barnehageplassene kommunen driver i distriktet være med i snitt-beregningen av kommunal støtte til private barnehager.

Senja Arbeiderparti ønsker

Utarbeidelse av nytt grunnlag for finansiering av private barnehager der de kommunale barnehageplassene i distriktet ikke skal påvirke finansieringen av private barnehageplasser i sentrumsnære områder.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes styret. Ansees i all hovedsak ivaretatt i regjeringens politiske plattform.

SAK 30   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

***Energiforsyning er kritisk infrastruktur.
Energiproduksjon, distribusjon og omsetning av energi må sikres i offentlig eierskap***

Troms AP er bekymret over de høye energipriser som har preget landet vårt det siste året, og i særdeleshet de siste månedene. Pris til sluttbruker har ligget vesentlig over de samlede kostnadsnivåene i både produksjon, overføring og salg. Dette kostnadsnivået har påført både vanlige innbyggere i landsdelen og næringslivet betydelige merutgifter, som har rammet både kjøpekraften og konkurransekraften til begge deler av forbrukermarkedet.

Troms AP anser produksjon, distribusjon og omsetning av kraft som en basistjeneste i alle moderne samfunn, og er elementer som hovedregel må sikres gjennom offentlig heleide selskaper. I denne sammenhengen mener Troms AP at det bør slås fast at det er en målsetning om å bevare Troms Kraft som nettopp dette, og innenfor alle tre forretningsområdene og med målsetning om å forbli det ledende Nordnorske selskapet på området.

Troms AP mener videre at det er påkrevd av de sentrale myndigheter at de iverksetter et arbeid som kan legge grunnlag for en organisering og regulering av energimarkedet som sikrer stabilitet i både produksjon, distribusjon og priser til både forbruker og næringsliv.

Troms Arbeiderparti vil arbeide for:

1. At energiproduksjon, distribusjon og omsetning som hovedregel sikres i heleide offentlige selskap. Videre at Troms Kraft gjennom både produksjon, distribusjon og omsetning av energi bevares både som et heleid offentlig selskap og et ledende Nordnorsk selskap innen alle tre virksomhetsområder.
2. At rammevilkår i norsk kraftsystem endres med krav til produsentene at vintervannmagasin skal ha en tilnærmet 100% fyllingsgrad pr oktober, altså når vintertapping av vannmagasinene starter.
Dette for å redusere tendensen til at norsk vannkraft styrer spotprisen på kraft urimelig høyt i perioder av året, spesielt på vinterstid.
Fulle vannmagasin på høsten før islegging, er også et miljø-estetisk tiltak.

Begrunnelse for punkt 2:

Produksjon av vannkraft omsettes i et fritt engros og internasjonalt konkurransemarked, der pris på timebasis bestemmes av krysningspunktet mellom tilbud og etterspørsel. Stabilitet i priser er derfor ikke noe som kan bestemmes eller vedtas av andre hensyn på

dette markedet, i slik sammenheng gjelder markedskreftenes lover.

Norsk vannkraft, selv om den er liten i europeisk sammenheng, kan i perioder styre toppnivået på spotprisen i kraftomsetningssystemet, spesielt i knapphetsperioder på annen kraft i engrosmarkedet.

Spotprisen får typisk høye utslag når vannmagasin er unormalt mye nedtappet i sommerhalvåret, med den følge at vintertapping starter med unormalt lav magasinifylling.

Styrets forslag til vedtak: Det nedsettes i disse dager en energikommisjon som går gjennom saksområdet. Videre behandling og debatt om saken utsettes til energikommisjonen har levert sin innstilling.

SAK 31   *FRA: Tromsø Arbeiderparti*

Verdiskapningen av ressursene i havet må bli i landsdelen.

Begrunnelse:

Oppbygging og reetablering av fiskemottak og produksjon av fiskemat er sentralt for både bærekraft, næringsutvikling og bosetting i distriktet.

Leveringsplikten må være reell.

Styringen av systemene som sikrer tilgang til råstoff og økonomiske konsekvenser eller bortfall av kvoter for den enkelte enhet, må også være reell. Det må satses på fiskebruk og lokale fiskematprodusenter. Havfarmer (oppdrettsanlegg) flyttes til kaldere vann. Global oppvarming kan bety en betydelig endring for Nord-Norge. Dette er en utvikling som styrker behovet for at Arbeiderpartiet satser på infrastruktur, veinett og tog samt fiskematproduksjon i Nord-Norge.

Forslag til vedtak:

Arbeiderpartiet må være fremst i rekka og best i klassen for å sette ny kunnskap om fiskeri i nord på dagsordenen, og sikre at mer av verdiskapningen blir i landsdelen.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.

Kapittel 6: DIVERSE

SAK 32

FRA: Balsfjord Arbeiderparti

Norge må skrive under Barnekonvensjonene tilleggsprotokoll nr. 3

Selv om barnekonvensjonen er den FN-konvensjonen som har bredest tilslutning verden over, opplever barn brudd på sine rettigheter hver dag. Derfor vedtok FN 2011 en tilleggsprotokoll som ga barn rett til å klage til FNs barnekomité om et land ikke fulgte barnekonvensjonen. Norge har foreløpig sagt nei til å være med på denne tilleggsprotokollen. Det var et nei til å styrke barns menneskerettigheter.

Norge har lenge vært kjent som forkjempere for barns rettigheter. For de fleste er det trygt og godt å vokse opp i Norge. Likevel er det flere barn som opplever rettighetsbrudd. Et eksempel på hvordan barn i Norge kan oppleve brudd på barnekonvensjonen er mobbing på skolen. Det siste året har vi kunne lese i VG at adoptivbarn, særlig de med mørkest hudfarge, opplever forskjellsbehandling. Det er et brudd på barnekonvensjonen hvis staten ikke gjør nok for å hindre dette.

Et annet eksempel er at mange barn mistet spesialundervisningen sin da det var mye koronasmitte og skolene måtte stenge og ha fjernundervisning. Det finnes mange flere eksempler på hvordan barn i Norge ikke får sine rettigheter innfridd.

Uansett hva som gjør at barn i Norge ikke får sine rettigheter innfridd, er det til slutt staten sitt ansvar. Det samme gjelder i Danmark, Finland, Tysland, Spania, Portugal og 43 andre land. Forskjellen mellom barn i Norge og disse andre landene, er at der har barn rett til å klage til FN hvis staten krenker deres rettigheter.

Da Stortinget sist tok stilling til barns klagerett til FN var et av hovedargumentene mot at man fryktet et redusert handlingsrom for politiske myndigheter. Spesielt var man bekymret for hva det kunne få å si for asyl- og flyktningpolitikken til Norge. I tillegg var man usikker på hvordan klageordningen kom til å fungere, siden den var ny.

Realiteten er at Norge må forholde seg til FNs tolking av barnekonvensjonen uansett om vi er knyttet klageordningen eller ikke. Barns rettigheter må oppfylles i Norge i tråd med folkeretten. Det gjelder uavhengig av hvor barnet kommer fra, eller hvordan barnet har endt opp i Norge.

Det finnes mange andre land hvor barn langt oftere opplever rettighetsbrudd enn i Norge. I disse landene kan det være kjempeviktig med en klageordning. Det er vanskelig å mene at disse landene skal følge tilleggsprotokollen om klagerett, når ikke Norge gjør det. Norge bør gå foran med et godt eksempel for å sikre god oppslutning om klageordningen også i resten av verden.

Stortinget glemte en vesentlig del av vurderingen da de sist gang tok stilling til saken i 2017. Etter barnekonvensjonen artikkel 3 skal hensynet til barnets beste alltid være en del av vurderingen når man tar avgjørelser som handler om barn. Det gjorde ikke Stortinget i denne saken.

I 2017 hadde barnekomiteen behandlet svært få saker. Nå har de behandlet flere titalls saker. Og i høst fikk vi nye politikere på Stortinget. Derfor er det på tide å ta opp saken igjen.

Troms Ap vil:

- At Norge skal ratifisere FNs barnekonvensjon tilleggs protokoll nr. 3

Styrets forslag til vedtak: Troms Arbeiderparti viser til at saken er til behandling i Stortinget, og avventer de vurderinger og avveininger som gjøres der.

SAK 33   *FRA: Samepolitisk forum Gaisi*

Fosensaken

Det vises til Høyesterettsdom i Fosensaken, HR-2021-1975-S, om vindkraftutbyggingen i Fosen reinbeitedistrikt. Høyesterett kom da frem til at konsesjons- og ekspropriasjonsvedtaket var ugyldig.

For Arbeiderpartiet og arbeiderbevegelsen har kampen for rettigheter alltid vært fundamentet for bevegelsen og det politiske virket. Kampen for arbeidernes rettigheter, likeverd og solidaritet er for oss selve grunnlaget for Arbeiderpartiets politikk og politikkkutvikling. Og med rettsstaten sikrer vi at de sosialdemokratiske verdiene fortsatt bærer landet, og samfunnet vi lever i. Med det i tankene har vi store forventninger til at Arbeiderpartiet klarer å ha en prosess for å finne gode løsninger for den sørsamiske kulturen, og de reieierne som har fått sine menneskerettigheter krenket.

Gaisi samepolitiske forum setter sin lit til at Regjeringen snarest iverksetter tiltak slik at vindkraftutbyggingen som rammer Fosen reinbeitedistrikt ikke lengre er i strid med FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 27.

Det følger av Arbeiderpartiets partiprogram 2021-2025 at «Norge skal være et foregangsland når det gjelder urfolks rettigheter», samt at man skal «sikre gode rammevilkår for samisk kultur, næringsliv, samfunnsliv og samiske språk».

Den sørsamiske kulturen og språket er særlig sårbar. Den tradisjonelle reindriftsnæringen har vært, og er fremdeles bærebjelken for sørsamisk kultur og språk.

Høyesterett er enig i dette og er også kommet frem til at vindkraftutbyggingen i Fosen vil ha en vesentlig negativ effekt på sørsamenes mulighet til å dyrke sin kultur, jf. avsnitt 141.

Vi kan vanskelig se at et nytt vedtak i denne saken vil kunne hindre en krenkelse av SP artikkel 27, med mindre store deler av, eller hele vindparken rives. Eller at det gis adgang til andre beiteområder. Høyesterett har fastslått at vinterfôring ikke er egnet som avbøtende tiltak, noe vi i Gaisi er enige i.

Arbeiderpartiet i Troms ber vår regjering sørge for at HR vedtak følges opp og at man sikrer at den belastningen som reindriftsnæringen opplever gjennom økt press på deres næringsområder, minimeres – og at det gjennomføres forpliktende konsultasjoner før tiltak igangsettes.

Styrets forslag til vedtak: Forslaget støttes.

SAK 34   *FRA: Nordreisa Arbeiderparti*

Likebehandling i virkemiddelsonen Nord-Troms og Finnmark for distriktstilskudd

Det er betydelige forskjeller innad i virkemiddelsonen Nord-Troms og Finnmark når gjelder distriktstilskudd. Kommuner i Nord-Troms burde likebehandles med kommuner i Finnmark, da det ikke synes å være åpenbare årsaker til at kommuner innen virkemiddelsonen skal forskjellsbehandles.

Sats per innbygger (kroner 2019)

- Tiltakssonen i Troms 4 095
- Finnmark 8 487

Nord-Troms har mye godt de samme demografiske og distriktsmessige utfordringer som mange kommuner i Finnmark, og kanskje også større utfordringer enn flere sentrale kommuner i Finnmark med f.eks. rekruttering og finansiering av tjeneste- og velferdstilbudet i en omskiftelig tid.

For kommunene i Nord-Troms er det store beløp som kunne vært benyttet til oppbygging og drift av velferdstjenester for befolkningen.

En utjevning av distriktstilskudd ville for Nordreisa utgjøre om lag Kr 20 mill i økte inntekter sett ut fra tall 2019.

Nordreisa arbeiderparti ber om at det settes fokus på likebehandling i virkemiddelsonen i og at det tas sikte på en utjevning så snart som mulig.

Styrets forslag til vedtak: Det legges fram ny distriktsmelding i løpet av våren. Fylkerådet og fylkestingsgruppen følger opp i det videre arbeidet.

SAK 35   FRA: Senja Arbeiderparti

VARSLING AV SIVIL BEREDSKAP!

Det ble senest 12.01.22 gjennomført ei landsomfattende varslings i tyfonanleggene rundt om i Troms og Finnmark, som en del av sivil beredskap som gjennomføres to ganger i året. Varslingen omfatter viktig informasjon som innbyggere i kommunene skal lytte til både i fred og i konflikttider.

Vi i Senja Arbeiderparti ser at dimensjoneringen på varslingen ikke strekker seg nevneverdig ut over større sentrumsområder og vi ser behovet for at det settes søkelys på bedre ordninger. I dag er det et mindretall som får tilgang på slik varslings.

Det er gjort lokale undersøkelser av engasjerte enkeltpersoner og det viser det seg at ca. 4 av 10 hører tyfonanleggene i steder der disse er etablert. Det virker tilfeldig, selv i sentrumsområder at befolkningen hører varslingen.

Arbeiderpartiet er kjent for å ta ansvar for innbyggerne i egne kommune. Senja Arbeiderparti ser i så måte at vi ønsker å favne om beredskap og varslings til alle innbyggere. Ved varslings i moderne tid hvor alt skjer i raske rekkefølger fordrer at vi har systemer som passer med samtiden. Slike løsninger må innbefatte mer digitale løsninger så langt det er mulig. Senja Arbeiderparti er ikke tilfreds med at under halvparten av befolkningen i Kommunen ikke oppfatter signalene når disse sendes.

Senja Arbeiderparti ber om at Troms Arbeiderparti tar tak i denne viktige saken og søker bedre løsninger for informasjon og varslings enn vi har i dag. Tyfonanleggene våre er ikke tilfredsstillende varslings.

Styrets forslag til vedtak: Oversendes Arbeiderpartiets justisfraksjon for vurdering.

SAK 36   FRA: Tromsø Arbeiderparti

Redningsdykkerberedskap må være et nasjonalt ansvar

Begrunnelse:

Redningsdykkere har som oppgave å forsøke å rykke ut med kort responstid, for å redde liv når personer havner under vann, f. eks ved fall fra kai, bilulykker eller når noen går gjennom isen. De er spesialtrente til å dykke ned til 30 meter i den hensikt å redde menneskeliv.

De brukes ofte også til enkle inspeksjonsoppdrag og til å søke etter gjenstander eller savnede personer, selv om dette ikke defineres som redningsdykking. Utfra denne definisjonen avgrenses redningsdykking mot overflateredning, som er redning av personer i vann uten dykking.

Direktoratet for sivil beredskap (DSB) pålegger kommunene å gjennomføre sårbarhetsanalyser knyttet til behovet for redningsdykkere. Men problemet i dag er at ingen i Norge «eier» tjenesten, fordi det ikke er et lovbestemt krav. Derfor kan hver enkelt kommune avgjøre om virksomheten er formålstjenlig eller ikke.

Det er opplagt at tjenesten trengs i kystlandet Norge, hvor så mange er i kontakt med vann og sjø i daglivet. I Sør- Norge rapporterer redningsdykkertjenestene mange oppdrag knyttet til drukningsulykker i badesesongen. I den nordlige landsdelen er det ikke like stor badesesong, slik at her dreier det seg mer om arbeidsulykker. Det blir også nevnt selvmordsforsøk. Dette er alvorlige hendelser som det er viktig at alle kommuner tar ansvar for og har beredskap for.

Spørsmålet blir da hvem som skal ha ansvaret for tjenesten. Slik det er i dag har kun 20 kommuner denne tjenesten. Det er urimelig at regionale oppdrag ofte må bæres av kommunebudsjettet i vertskommunen i sin helhet. Slik tilfellet har vært i Tromsø kommune siden opprettelsen i 2006.

Allerede i 2016 fikk beredskapsministeren i den borgerlige regjeringa en sak om statlig overtakelse av redningsdykkertjenesten på sitt bord, men ingenting skjedde. Det er nå et økende krav om statlig finansiering fra flere av de kommunene som har tatt ansvaret for en slik tjeneste. Det handler både om kommunenes pressede økonomi og at disse tjenestene også rykker ut til andre kommuner når ulykker skjer, mens det er vertskommunen som stort sett finansierer ordningen over eget budsjett. Dette er klart urimelig.

Derfor vil Troms Arbeiderparti at redningsdykkertjenesten blir et statlig ansvar, og får en utbredelse til alle kommuner som har definert et behov for slik type beredskap.

Forslag til vedtak:

Troms AP vil arbeide for at redningsdykkerberedskap blir et nasjonalt ansvar.

Styrets forslag til vedtak: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes Arbeiderpartiets justisfraksjon.

***Sak 37 Innkommet forslag fra Lyngen Ap
Økt øremerking av midler til eldreomsorgen***

Dette forslaget ble varslet inn innen fristen, men partikontoret finner det ikke elektronisk.

Forslag: Det foreslås at øremerket bevilgning til eldreomsorg i kommunene økes.

Begrunnelse: Det er viktig å opprettholde et godt og verdig tilbud til de eldre. Enerom til beboere, lokalt kjøkken, frokostvert-tjeneste som sikrer fullverdig kost til eldre, samt aktivitetstjenester som styrker og sikrer en sosialt aktiviserende hverdag for eldre.

Det er også viktig å skape en stabil arbeidsstokk i eldreomsorgen i kommunen, noe som sikres gjennom å tilby 100% stillinger som gir mulighet til en stabil inntekt og dermed også muligheter til å kjøpe hus/leilighet og etablere seg. Det viser seg av sykepleierindeksen at det er vanskelig å etablere seg på en sykepleierlønn, men enda vanskeligere i de tilfeller der kommunen ikke kan tilby en 100% stilling.

Forslag til vedtak fra styret: Arbeiderpartiets politikk er å sikre kommunal selvråderett, forslaget er i strid med dette prinsippet. Det vises for øvrig til Hurdalsplattformens mål om å utarbeide en egen opptrappingsplan for heltid og god bemanning i eldreomsorgen. Forslaget avvises.

På grunn av tidlig årsmøte for Troms Arbeiderparti måtte AUF i Troms behandle forslag til Troms Arbeiderpartis årsmøte etter fristen 19. januar. Styret har behandlet sakene og legger de fram for behandling.

Sak 38   AUF Stans handel i strid med folkeretten

Siden 1967 har israelske myndigheter ført en ulovlig okkupasjonspolitikk av Palestina. Okkupasjon er i strid med folkeretten, henholdsvis Genevekonvensjonen artikkel 49, og blant annet FN-resolusjoner 242 og 478, og det er det største hinderet for fred mellom Israel og Palestina.

De ulovlige bosettingene på okkupert jord anerkjennes ikke som en del av Israel av hverken Norge, EU eller FN. Derfor bidrar handel med de ulovlige bosettingene til å støtte opp under folkerettsbrudd.

De siste 55 årene med ulovlig okkupasjon har vist at israelske myndigheter ikke vurderer å endre sin folkerettsstridige politikk. Tvert i mot, både tidligere statsminister Netanyahu og dagens statsminister, Bennett, har vunnet valg ved å love at Vestbredden skal bli israelsk. Dette er brudd med våre internasjonale spilleregler, og det er brudd på FNs flere vedtak om en tostatsløsning i regionen. Arbeiderpartiet står fremst i kampen for en verden der vi hegner om folkeretten, og der alle land følger de samme internasjonale spillereglene. Derfor har Arbeiderpartiets landsmøte flere ganger vedtatt at vi ønsker å fraråde norsk næringsliv fra å handle med okkuperte områder som strider med folkeretten. Samtidig har en rekke Arbeiderpartistyrte fylker og kommuner de siste årene vedtatt at de ikke skal handle varer eller tjenester med okkuperte områder. Eksempelvis Nordland fylkeskommune, Viken fylkeskommune, Tromsø, Trondheim etc.

Nå som Arbeiderpartiet styrer landet, er det på tide at vi hegner om folkeretten ikke bare med ord, men med handling. Hverken næringslivet eller vi som stat skal tjene på ufrihet, okkupasjon og folkerettsbrudd.

Norge er i dag ikke fremmed for å iverksette økonomiske sanksjoner overfor land som bryter folkeretten. I dag sanksjonerer vi mot 26 ulike land, hovedsakelig på grunn av brudd på folkeretten. Folkeretten er vårt moralske kompass for når vi iverksetter økonomiske sanksjoner.

Vi vil heller ikke være de eneste som iverksetter økonomiske sanksjoner overfor okkupantmakten. Irlands parlament vedtok i 2019 et lovforslag som forby import og salg av varer fra områder som verdenssamfunnet anerkjenner som okkuperte. EU har vedtatt en merkeordning av varer produsert på okkupert jord. Troms arbeiderparti mener at den norske regjeringen kan bidra i oppføring av okkupasjonen gjennom å legge økonomisk press på okkupanten.

Troms Arbeiderparti vil:

- Forby handel fra okkupert territorium i strid med folkeretten etter modell fra Irlands vedtak fra 2019.
- I regjering utarbeide en skriftlig anbefaling til norsk næringsliv om fraråding av økonomisk samkvem som understøtter okkupasjon eller menneskerettighetsbrudd.
- Oppfordre kommuner og fylker til å iverksette økonomiske sanksjoner av varer og tjenester produsert på okkupert jord i strid med folkeretten.
- Innføre en merkeordning av varer produsert på okkupert jord

Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti støtter forslaget intensjon om rettferdig internasjonal handel, og anser internasjonale forpliktelser og etiske standarder tilstrekkelig ivaretatt gjennom Hurdalsplattformens formulering: Regjeringen vil arbeide for at flernasjonale handelsavtaler tar inn grunnleggende standarder og rettigheter basert på ILOs kjernekonvensjoner, som også kan bygges inn i globale handelsavtaler i regi av WTO. Dissens: Kristian Fagerli og Malin Bredal Woll ønsker forslaget oversendt redaksjonskomitéen.

Sak 39   AUF

En petroleumpolitikk for 2020-tallet

Ifølge det internasjonale energibyrådet og FNs klimapanel må i praksis all leting og utbygging stanses for at vi skal kunne opprettholde 1,5-gradersmålet. Dette er fordi det i dag finnes nok eksisterende reserver til å overgå verdens klimabudsjett. En Arbeiderpartiledet regjering må derfor legge frem en petroleumpolitikk for 2020-tallet, hvor man ønsker å redusere finansiell klimarisiko, samtidig som man sikrer verdiskapning, utslippskutt og utvikling av nye næringer.

Tiden for videre leting og utbygging etter petroleumsressurser på norsk sokkel er over. All forskning peker på at klimaet ikke tåler økte utlipp fra nye uoppdagede felt, samtidig som den finansielle risikoen for samfunnet er for stor. Den gjennomsnittlige ledetiden på norsk sokkel fra funn til produksjon er på 16 år. Rystad Energys basis- scenario forventer ikke at uoppdagede reserver vil utgjøre en vesentlig del av norsk olje og gassproduksjon før etter 2040, samtidig forventes fossilprisene å falle kraftig dersom verden lykkes med klimapolitikken.

Dersom man vedtar å stanse godkjenning av nye utbygginger og utvinningstillatelser på norsk sokkel vil man også stanse letevirksomhet, ettersom incentiver for leting faller bort. Eksisterende felt vil produsere inntil de må fornye utvinningstillatelser, hvor de så stoppes. I praksis vil dette være det mest kraftfulle virkemiddelet for å redusere Norges klimarisiko, hvor næringen gradvis vil avvikles etter hvert som eksisterende produksjon tar slutt. Det vil fjerne klimarisiko helt ettersom Norges forventede produksjon vil være i tråd med IEAs 1,5-graders scenario.

Det er på tide å tenke nytt i petroleumspolitikken. Ordninger og skattefordeler som gjør det kunstig gunstig å lete etter ny olje og gass må fases ut, og ordninger som gir fornybare næringer bedre vilkår må fases opp.

Staten tilbyr i dag nye områder til petroleumsselskaper for at de skal kunne drive med letevirksomhet i Norges havområder, dette kalles TFO-ordningen (tildeling av forhåndsdefinerte områder). Når olje- og gasskilder er oppdaget tildeler staten rettighetene til å utvinne det gjennom konsesjonsrunder. Vi har funnet nok olje og gass å ha produksjon av petroleum frem til verden skal være i netto nullutslipp i 2050. Dermed bør dagene for leteordninger på norsk sokkel være over.

Grensen for hvilke oljeprosjekter som behandles i Stortinget på 20 mrd. kroner i investeringskostnader. Med tanke på hvor stor risiko staten tar, er denne grensen alt for høy. Av de 58 prosjektene som var planlagt å gjennomføres med det midlertidige petroleumsskatteregimet var det bare fire som har en investeringskostnad over 20 mrd. kroner. Det er et demokratisk problem at ikke samfunnet får innsyn i hvordan forvaltningen av disse prosjektene foregår. En ny petroleumspolitikk for 2020-tallet må være tuftet på åpenhet om de beslutningene som tas, og grensen for når oljeprosjekter blir behandlet på stortinget senkes.

Samtidig som oljeeventyret i Norge er i slutfasen, må vi skape de nye fornybare industriarbeidsplassene for fremtiden. Vi trenger en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber. Samtidig som natur- og klimapolitikk må være en ramme rundt all annen politikk. I fremtiden vil de tryggeste arbeidsplassene være natur- og klimavennlige. Dersom fornybar industri skal bli konkurransedyktig trengs kompetanse og kapital. Med de riktige grepene kan vi bygge morgendagens industri på skuldrene til dagens olje og gassnæring.

Troms Arbeiderparti ønsker å innføre en ny omsetningsavgift på produksjon av olje og gass, som skal gå til investeringskapital for ny grønn industri. En avgift på produsert petroleum vil fungere som et omstillingspolitisk kinderegg. Den vil gi incentiver til bransjen om å omstille forretningsmodeller, trygg og rettferdig finansiering, og redusert klimarisiko til norsk økonomi. Ved en avgift på 100 kroner per tonn CO₂ utslipp fra produserte volumer norsk olje og gass vil det generere inntekter på rundt 44 mrd til staten. Dette kan brukes til at Norge blir ledende i utviklingen av de klimaløsningene verden trenger, blant annet karbonfangst og -lagring, hydrogen som energibærer, batteriteknologi, havvind og utslippsfri skipsfart.

Den mest innbringende næringen i Norge skal gjennom et massivt skifte på få år. Folk skal føle trygghet og rettferdighet i omstillingen: Trygghet for arbeid, klima, natur og økonomi. Dersom vi skal ha folk med oss på reisen må sørge for at de er en del av omstillingen. Når Tyskland avviklet kullkraftverkene sine satt de ned en kommisjon. Det er derfor Troms Arbeiderparti tar til orde for et nasjonalt råd for rettferdig omstilling. Fagbevegelsen, næringslivet, utdanningssektoren og miljøbevegelsen skal sammen med politikerne tegne veien til det nye samfunnet sammen.

Troms Arbeiderparti vil:

- Stanse alle nye utbygginger og all leting på norsk sokkel
  - Ikke utlyse nye konsesjonsrunder eller TFO-runder

- Ikke utvide eksisterende letelisenser
- Senke grensen for PUD-behandling i Stortinget til 5 mrd. kroner
- Endre oljeskatteregimet så statens klimarisiko reduseres
  - Innføre en omsetningsavgift på produksjonen av olje og gass.
  - Ikke betale ut skattefradrag før selskapet er i skatteposisjon
  - Opprettholde avskrivningstiden på seks år i særskatten, men fjerne friinntekten
- Sørge for at hensynet til natur, klima og statens klimarisiko ivaretas
  - Sørge for stresstesting av statens klimarisiko ved å beregne skatteinntektene for nye felt med pris scenarioer som følger 1,5-gradersmålet.
  - Sørge for at hensynet til natur og klima blir ivaretatt og vektlagt ved godkjenning av utbyggingsplaner for nye felt.
  - Utvide naturmangfoldsloven til 200 nautiske mil slik at den gjelder for alle nye utbygginger.
- Sørge for en grønn og rettferdig omstilling av Norge
  - Opprette et nasjonalt råd for rettferdig omstilling der arbeidslivets parter, forskningsinstitusjoner, og miljøorganisasjoner har en sentral rolle

Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti mener at deler av forslaget kan ansees ivaretatt gjennom Hurdalsplattformens formuleringer. Ut over dette støtter Troms Arbeiderparti regjeringens mål om at petroleumsnæringen skal utvikles, ikke avvikes. Forslaget avvises.

Sak 40   AUF

En solidarisk og sosialdemokratisk rusreform

Rusavhengighet er et helseproblem, og må behandles som det. Ruspolitikken må sette den enkeltes rett til et verdig helsetilbud i sentrum. Ingen bør straffes for å være syk, og ruspolitikken bør legges opp slik at alle som bruker ulovlige rusmidler, reelt sett har samme tilgang til offentlige helsetjenester og velferdstilbud som andre. Levealderen for personer med rusavhengighet anslås å være 20 år kortere for menn og 15 år kortere for kvinner. For 6 av 10 skyldes dødeligheten somatisk sykdom. Rusavhengighet må anerkjennes som et helseproblem og ses i sammenheng med pasientens fysiske og psykiske helse, og behandles deretter.

Straff og frykt for straff har vist seg å stå i veien for hjelpesøkende atferd, slik at enkeltmennesker ikke får den hjelpen de har behov for før rusavhengigheten har fått vokse/utvikle seg/blitt større/mer alvorlig. Kriminalisering har ført til at personer med rusproblemer behandles dårligere enn andre pasientgrupper. Avkriminalisering av bruk og besittelse og kjøp av mindre mengder ulovlige rusmidler til eget bruk er derfor en forutsetning for å kunne yte den enkelte best mulig helsehjelp. Avkriminalisering støttes av Helsedirektoratet, Barneombudet, Advokatforeningen, Riksadvokaten, Psykologforeningen, Norges institusjon for menneskerettigheter og anbefales av et samlet FN-apparat, inkludert FNs høykommissær for menneskerettigheter og Verdens Helseorganisasjon.

Samtidig er det viktig at samfunnet fortsatt sender et tydelig signal på at ulovlig rusmiddelbruk er uakseptabelt, og at politiet er sikret mulighet til å avdekke

rusmiddelbruk og distribusjon og etterforske selgere. Rusreformutvalget fra 2020 la frem en rekke anbefalinger for hvordan bruk og besittelse av narkotika kan sanksjoneres, blant annet ved pålagt oppmøte for en rådgivende enhet i kommunen. Arbeiderpartiet mener at dette vil være en reaksjon som kombinerer ambisjonen om helsehjelp uten at det går på bekostning av ønsket om å unngå rusbruk. Det finnes også andre reaksjonsmuligheter som kan vurderes i møte med rusbruk, blant annet at kommunene bør ha en plikt til å gjøre det de kan for å etablere kontakt og gjennomføre pålagt rådgivning, også gjennom oppsøkende virksomhet om nødvendig, slik Helsedirektoratet og Fagrådet har anbefalt i høringen til rusreformen.

Frivillighetsprinsippet står sentralt i det norske helsevesenet. Den enkeltes motivasjon er i de fleste tilfeller helt nødvendig for at behandlingen skal være effektiv. Tvangsbehandling oppleves ofte som krenkende og nedverdiggende for den som blir utsatt for det, og kan svekke tillitsforholdet mellom pasient og helsepersonell. Derfor bør det også som hovedregel være frivillig å takke ja til helsehjelp og behandling for rusmiddelbruk. Tvang bør ikke benyttes i større utstrekning enn helselovgivningen allerede åpner, og Tvangslovutvalgets faglige anbefalinger bør veie tungt.

Dersom vi skal lykkes i å gi personer med rusproblemer best mulig helsehjelp, er det essensielt at kommunene og primærhelsetjenesten har de nødvendige midler. Derfor skal Arbeiderpartiet øke midlene til kommunenes rusforebyggende arbeid og rusmestringsenheter.

Det finnes svært lite kunnskap om omfanget av rusavhengighet og rusavhengiges psykiske helse, blandingsmisbruk, boforhold og levekår. Derfor ønsker Arbeiderpartiet en nasjonal kartlegging av rusavhengiges helse og boforhold. Det bør også understrekes viktigheten av å legge til rette for verdige forhold for rusavhengige. Vi ønsker å innføre flere brukerrom for rusavhengige, utvide bruken av helse- og overdoseteam og legge til rette for at alle får tilgang til en rusveileder som kan bidra til samordning med og kommunikasjon mellom relevante aktører og bruker.

Samtidig bør man øke innsatsen for at folk kan komme seg ut av et rusproblem. Det må sikres mer midler til behandling av rusavhengighet og ettervern. Flere må få tilgang til LAR-behandling, og R-en i LAR må styrkes, slik at vi sikrer at folk er i stand til å skaffe seg bolig og komme seg ut i arbeid. Man bør særlig øke satsingen på behandling av ungdom med rusproblemer, med konstruktive tiltak som tar sikte på å øke inkludering og sosial deltagelse.

Troms Arbeiderparti vil:

- Gjennomføre en rusreform der ansvaret for samfunnets reaksjoner for bruk og besittelse av narkotika flyttes fra justissektoren til helsetjenesten.
- At personer som blir tatt for narkotikabruk eller med mindre mengder narkotika til eget bruk, ikke skal møtes med straff, men få tilbud om hjelp og behandling.
- At manglende oppmøte til pålagt rådgivning utløser en plikt for kommunene til å drive oppsøkende virksomhet for å komme i kontakt med brukeren.

- At det ikke åpnes for mer bruk av tvang overfor personer som blir tatt for bruk av ulovlige rusmidler enn det som følger av gjeldende helselovgivning.
- At bevilgningene til kommunenes forebyggende arbeid økes. Kompetansen i kommunene må også økes, slik at vi sikrer at den forebyggende innsatsen er effektiv og kunnskapsbasert.
- Utvikle sprøyterom til å bli brukerrum der det både kan røykes og injiseres narkotiske stoffer og sikre at denne tjenesten utvides til flere regioner.
- Innføre helse- og overdoseteam i norske kommuner
- Utvide distribusjonen av Nalokson for rusavhengige
- Utvide bruken av konfliktråd for barn og unge som begår straffbare handlinger
- Gjennomføre en nasjonal kartlegging av rusavhengiges helse og boforhold
- Sikre at LAR blir tilgjengelig for flere, og det legges mer vekt på rehabiliterende tiltak som gjør at flere skaffe seg bolig og kommer seg ut i arbeid
- Øke satsingen på tiltak for å øke inkludering og sosial deltagelse for ungdom med rusproblemer.

Forslag til vedtak fra styret: Troms Arbeiderparti viser til og støtter vedtaket i Arbeiderpartiets Landsmøte 2021 og til Hurdalsplattformen, og anser at ruspolitikken ivaretas på dette grunnlaget. Forslaget avvises.

Sak 41   AUF

Senk stemmerettsalderen - styrk demokratiet

Valglovutvalget i Norge la frem sin innstilling, NOU 2020: 6 Frie og hemmelige valg der de la frem flere endringer på den norske valgloven. En av punktene valglovutvalget har diskutert grundig er spørsmålet knyttet til om stemmerettsalderen bør endres. Arbeiderpartiet mener tydelig at det bør den i kommune- og fylkestingsvalg.

Et flertall i utvalget gikk inn for å senke stemmerettsalderen for kommune- og fylkestingsvalg fra dagens grense på 18 år til 16 år. Flertallet i utvalget argumenterer med at det er gjennomført en rekke forsøksordninger både ved valg og folkeavstemninger og at tiden er moden for å utvide demokratiet. Den oppfatningen deler vi i Arbeiderpartiet. Nå har vi innhentet nok kunnskap, og dermed står det ingen juridiske eller politiske hindringer i veien for innfasing.

Stemmeretten har blitt utvidet mange ganger i norsk historie. Fra 1919 hadde vi allmenn stemmerett for menn og kvinner fra 25 år. Sist den ble senket var i 1978, til 18 år. Det meste av tiden har alderen for stemmerett, valgbarhet og myndighet vært ulike. Vi har aldri tidligere sett på utvidelsen av stemmeretten som noe negativt og det ønsker vi ikke nå heller.

De ti siste årene har vi sett en kraftig vekst i unges politiske deltakelse, og nå er unge flinkere til å delta i organisasjoner, skrive i avisa og delta i

demonstrasjoner enn voksne. Norge utmerker seg også i internasjonale undersøkelser av unges demokratiforståelse. Dette er en positiv utvikling Arbeiderpartiet støtter helhjertet. Dagens unge skal leve lengst med konsekvensene av de politiske beslutningene som fattes. De bør også få delta i de demokratiske prosessene rundt det. Arbeiderpartiet ønsker derfor å senke stemmerettsalderen ved kommune- og fylkestingsvalg fra 18 til 16 år, og med det styrke demokratiet.

Stemmerett for 16-åringer virker. 16- og 17-åringer bruker stemmeretten – like ofte som befolkningen ellers, og mye oftere enn andre unge velgere. Ved å sette ned stemmerettsalderen, inkluderer vi 130 000 nye mennesker i demokratiet, og gir alle et godt grunnlag for å delta i demokratiet resten av livet. Vi ser også at de folkevalgte nivåene blir mer representative og at flere unge blir folkevalgte.

Troms Arbeiderparti vil:

- Senke stemmerettsalderen til 16 år i kommune- og fylkestingsvalg.

Forslag til vedtak fra styret: Forslaget støttes.

Sak 42   AUF

Bedre psykisk helse tilbud i Distriktet.

Psykisk helse har de siste årene blitt satt mer og mer i fokus. Unge i Norge blir utsatt for et ekstremt press, både hjemme, i skolen og i sosiale medier. Vi ser at et økende antall unge blir diagnostisert med psykiske lidelser og plager, men vi har alle en psykisk helse.

Hvis du bor i distriktet, er det enda vanskeligere å få hjelp. Det er få behandlere og det er fulle lister, hos de få behandlerne. Det er verdens lengste dørstokkmil å greie å innrømme at man ikke har det så bra, og at man trenger noen å prate med. Og når noen står opp og greier denne dørstokkmilen, så skal de tas imot med varme armer, ikke få beskjed om å ta en D-vitamin test fordi det ikke finnes ledig behandler.

Ja, vi snakker mere om unges psykiske helse, men det er enda en lang vei å gå, og vi har ikke flere å miste. Overalt i vårt kjære store fylke står det unge mennesker i lange køer for å få noen å prate med. Køer som gjerne varer både flere uker, måneder og opp mot år. Dette er ikke en situasjon som er forsvarlig. Når unge mennesker sliter psykisk må de bli tatt på alvor. Hvor du bor skal ikke bestemme hvilken helsehjelp du har mulighet til å få. Hvis man sliter, må hjelpen alltid stå klar.

Troms Arbeiderparti vil:

- Forbedre det psykiske helsetilbudet i distriktet

Forslag til vedtak fra styret: Intensjonen i forslaget støttes. Oversendes redaksjonskomitéen.